

**Univerzita Karlova v Praze
Pedagogická fakulta
Katedra českého jazyka a literatury**

**NOVINOVÝ TITULEK – SROVNÁNÍ TITULKŮ
V BULVÁRNÍCH A SERIÓZNÍCH TISKOVINÁCH**

**Headline – Comparision of headlines in tabloid
and serious press**

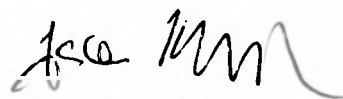
Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Pavla Chejnová, Ph.D.

**Autorka bakalářské práce: Jana Kopřivová
Bukovany
ČJ-ZSV
prezenční studium**

Praha 2009

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury.

V Bukovanech dne 7. 7. 2009

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'J' followed by several loops and a final flourish.

Obsah

Ráda bych na tomto místě poděkovala PhDr. Pavle Chejnové, Ph.D. za odborné vedení a cenné rady při tvorbě této práce.

OBSAH

1) ÚVOD.....	5
2) TEORETICKÁ ČÁST.....	6
a) Média	6
b) Bulvární a seriózní tisk.....	8
c) Titulek.....	10
i) Definice titulku.....	10
ii) Historie novinového titulku.....	10
iii) Vlastnosti titulku.....	10
iv) Tvorba titulku.....	10
v) Funkce novinového titulku.....	11
vi) Titulkový blok.....	12
vii) Mezititulek.....	12
3) PRAKTICKÁ ČÁST.....	13
a) Typologie titulků podle délky.....	13
b) Jazyk.....	18
i) Slovní zásoba.....	18
ii) Automatizace a aktualizace jazykových prostředků.....	20
iii) Morfologie.....	22
iv) Větné struktury.....	24
v) Výpovědní modifikace.....	26
c) Zdvořilostní titulek.....	28
d) Jazyková manipulace.....	29
e) Grafika.....	37
f) Interpunkce.....	45
4) ZÁVĚR.....	52
5) POUŽITÁ LITERATURA.....	54
6) RESUMÉ.....	55
7) KLÍČOVÁ SLOVA.....	56
8) PŘÍLOHY.....	57
a) Seznam analyzovaných titulků.....	59
b) Ukázka novinových titulků.....	

ÚVOD

Lidé většinou listují novinami a vybírají si, jaké články si přečtou. Titulek je prvním textem, se kterým se setkávají. Zaujme-li je, rozhodnou se číst dále. V opačném případě se spokojí s titulkem, případně fotografií k článku a k samotnému obsahu článku se ani nedostanou.

Novináři proto musí při tvorbě titulku vyhledat slova, která budou vyjadřovat obsah materiálu, vzbudí zájem čtenářů a budou odpovídat grafické úpravě.

Jaké jsou obecné tendence při tvorbě titulků v bulvárních a seriózních tiskovinách se pokusím vysledovat na vzorku titulků Blesku, Lidových novin, Mladé fronty Dnes, Práva a Šípu. Blesk a Šíp jsou obecně považovány za bulvární deníky. Zbylé tiskoviny se řadí k tzv. seriózním médiím, ačkoli v poslední době sílí ve společnosti názor, že se tato média bulvarizují. Pokusím se zodpovědět otázku, zda již na základě jazyka titulků a jejich grafické úpravy lze daný list označit jako bulvární, či seriózní. Zaměřím se rovněž na záměr autora a působení na recipienta textu.

Předpokládám, že v titulcích seriózních periodik se bude vyskytovat výhradně spisovná čeština a složitější syntax, zatímco bulvár bude upřednostňovat jednoduchost, někdy obecnou češtinu. Dále předpokládám, že seriózní listy se budou držet decentní grafické úpravy, zatímco bulvár se bude snažit zaujmout percipienty velkým stupněm písma, barevností, podtržením, rámečky a titulky přesahujícími do fotografií.

Základem pro mou práci je vzorek titulků z října roku 2008. Budu porovnávat titulky na stejné téma, které se v daný den objevilo ve všech pěti denících. Počet analyzovaných titulků se noviny od novin liší, neboť jednotlivé tiskoviny věnují jednomu tématu i více než jeden článek, případně článek pokračuje pod pozměněným titulkem na jiné straně listu. Počet analyzovaných titulků: Blesk 88, Lidové noviny 128, Mladá fronta Dnes 181, Právo 126, Šíp 93.

TEORETICKÁ ČÁST

MÉDIA

VÝZNAM MÉDIÍ V MODERNÍ SPOLEČNOSTI

Média mají v moderní společnosti zásadní význam. Fungují jako zdroj výkladů sociální reality a představ o ní, představují pramen informací a základní nástroj jejich přenosu (McQuail 2002, s. 21). Zároveň jsou zdrojem moci – prostředkem vlivu, ovládání a prosazování změn ve společnosti – a místem, kde jsou tyto změny konstruovány a vyjadřovány. Žurnalistika definuje naše chápání světa tím, co nám sděluje, i tím, co vynechává. Zjednodušeně řečeno: jednáme a myslíme na základě toho, o čem věříme, že je pravdivé. To, co vnímáme, je znázornění skutečnosti, nikoli skutečnost sama. „*Jedním z hlavních rysů našeho současného přerodu do epochy masové komunikace je tedy to, že jsme stále více v kontaktu s mediovanými představami složitého fyzikálního i sociálního světa, ...*“ (Defleur 1996, s. 266)

Moc žurnalistiky spočívá v jejím postavení pravdivosti, ve schopnosti vyvolat přesvědčení a souhlas prostřednictvím vyprávění příběhů. „*Publikum má však právo vzepřít se sdělení nebo je odmítnout, interpretovat zprávy a zasazovat je do kontextu způsobem, který je mimo kontrolu kteréhokoli novináře nebo odborníka na politickou propagandu.*“ (McNair 2004, s. 62)

MECHANISMY VÝBĚRU ZPRÁV

Nadbytek potenciálních zpráv nutí média vybudovat si mechanismy jejich výběru. T. Trampota přirovnává osobnost toho, kdo má tuto selekci na starost, k dveřníkovy, který některé informace „pustí“ do novin a jiné „nechá stát venku“. Na jeho rozhodování má vliv řada faktorů od organizačního rámce jeho činnosti přes profesní rutiny po tlaky a zájmy. (Trampota 2006, s. 47)

L. Burns podotýká, že novináři sice nerozhodují vždy sami o tom, co se dostane (případně nedostane) ne veřejnost, ale mají kontrolu nad informacemi, jež přinášejí. (Burns 2004, s. 80)

FUNKCE PUBLICISTICKÝCH TEXTŮ

Jejich úkolem je informovat adresáta rychle a výstižně a zprostředkovávat mu myšlenky s maximální srozumitelností, sémantickou jednoznačností a přesvědčivostí.

Publicistické texty plní vedle funkce sdělné, informativní, komunikační také funkci ovlivňovací, přesvědčovací a získávací. (Čechová 1997, s. 176) V případě bulváru se však dá pochybovat o tom, nakolik plní informativní funkci.

MASOVÁ KULTURA

„V kapitalistické společnosti je žurnalistický text zbožím, které musí být prodáno.“

(McNair 2004, s. 22) Noviny každý den bojují o pozornost potenciálních čtenářů.

Novodobá média produkují masovou kulturu, která je určena pro masového recipienta, jeho rozptýlení. Taková žurnalistika je nenáročná, podporuje pasivní přijímání obsahů a potlačuje kritické myšlení. Neklade zvláštní požadavky na své čtenáře, kteří vstřebané informace po přečtení vypouští z hlavy bez jakéhokoli dalšího přemýšlení.

Proces komunikace prostřednictvím masmédií vede k ustanovení vztahů masového charakteru mezi podavatelem a příjemcem. Jedná se o vztahy jednosměrné a neosobní. Sdělení veřejného charakteru směřují k širokému, rozptýlenému, rozmanitému a anonymnímu publiku. Ze strany podavatele je tento proces často manipulativní. *„... média nabízejí náhled na svět, jeho náhražku či pseudoprostředí, což jsou mocné potenciální nástroje manipulace s lidmi, ale také prostředky, s jejichž pomocí mohou lidé přežít ve složitých podmínkách.“* (McQuail 2002, s. 98)

L. Burns v této souvislosti zmiňuje, že někteří kritikové tvrdí, že úlohou moderních médií je „výroba obecného souhlasu“, nikoli „přemýšlení o obecném mínění“ (Burns 2004, s. 18). Například odborové akce mohou být hromadnými sdělovacími prostředky prezentovány jako obrana práv dělníků, nebo jako nátlak menšinové skupiny, která si bere veřejnost jako rukojmí.

Jak daleko mohou média zajít? Bulvární periodika zlehčují i dramatizují události. Dělají totéž i ta seriózní? A jaký je vůbec rozdíl mezi těmito typy tiskovin?

BULVÁRNÍ A SERIOZNÍ TISK

„V čem se liší bulvární noviny od seriózních? Žádný slovník přesnou definici zatím nezná, přesto existuje řada všeobecných postřehů, které rozdíl mezi oběma pojetími zřetelně vymezují.“ (Schimon, s. 33)

BULVÁR

Bulvár (z franc. *boulevard* = široká třída se stromořadím, promenáda) bylo původně označení novin, které kameleti prodávali na ulicích a kolemjdoucí lákali vyvoláváním senzačních titulků. Pouliční prodej se objevil na počátku 19. století. „Postupně se slovo *bulvár* stalo synonymem pro neseriózní, neověřený, hovící vkusu ulice, laciný a pokleslý typ novin či časopisů.“ (Osvaldová a Halada 2007, s. 35)

Volné pole působnosti pro bulvární tisk u nás se otevřelo po listopadové revoluci. Blesk vychází od roku 1993 a je v současnosti nejčtenějším deníkem v České republice. Žádnému z bulvárních periodik u nás se nepodařilo napodobit jeho úspěch.

BULVÁRNÍ TEMATIKA

Ve světě senzacechtivých plátků se často mísí skutečnost a fikce, čtenářům je předkládána jen určitá část reality, která se jeví jako atraktivní a je vydávána za podstatnou. Bulvární noviny se zajímají hlavně o to, co nejvíce přitahuje masy, tedy o různé aféry, zločiny a nehody, přičemž „... příběh nesmí postrádat hledisko lidského zájmu a příchut' osobní tragédie nebo triumfu; kromě toho musí novinám dát příležitost odhalit pobuřující skutečnosti.“ (McNair 2004, s. 155)

Politika, ekonomika a kultura stojí na okraji zájmu bulváru. Neprovádí analýzy politické situace a ekonomických problémů a jeho čtenáři by o to zřejmě nestáli. Nezajímají je ani kulturní události jako takové, ale pouze skandály, které se s nimi pojí.

BULVÁR A JEHO ČTENÁŘI

Bulvár se prezentuje jako přítel čtenářů, který je chrání a pomáhá jim. Věnuje se denním starostem běžného občana, kritizuje nepořádky ve společnosti, odhaluje spiknutí a podlé

zájmy politiků a přináší „exkluzivní“ informace o skandálech populárních osobností. Z čím těžších hříchů obviní například politické představitele, tím statečnější je v očích recipientů, pro něž představuje vítaný ventil z každodenní skutečnosti. Sdělením v bulváru věří a nezřídka argumentují tím, že „Na každém šprochu je pravdy trochu.“ Deníky Blesk, Šíp apod. však čtou i lidé, kteří si uvědomují, že ne všechna tvrzení v nich jsou pravdivá. Vyhovují jim však jednoduché a krátké texty a bulvár čtou víceméně pro oddych. Bulvár se většinou odvolává na neurčitý pramen, přináší neověřené informace „... a podává je jednoduchou a zábavnou formou, která nenutí k přemýšlení, ale pouhé konzumaci (novináři bulvárů mají dokonce předepsanou poměrně omezenou slovní zásobu, aby byla pochopitelná co nejširšímu publiku).“ (Osvaldová a Halada 2007, s. 35). Proto je upřednostňována jednoduchost, srozumitelnost, personalizace a negativita. „Názorové ovlivňování, které provádějí, ať již jde o argumentaci nebo pseudoargumentaci, je plné projevů dynamismu, nespoutanosti, verbální agrese (sarkasmu, ironie, urážek, zesměšňování, obvinění a podezření), ale někdy i otevřených výzev k násilnému chování.“ (Jauris a Zastávka 1992, s. 59)

SERIOZNÍ ŽURNALISTIKA

Pro seriózní žurnalistiku je klíčová informační hodnota zprávy, snaha ověřovat informace ze dvou na sobě nezávislých zdrojů a přinášet pravdivé (věcně správné a vyvážené) zprávy a hlubší analýzy událostí. „...s menší pravděpodobností se dá zlákat pseudoudálostmi a senzacemi a staví se skepticky vůči pokusům zmanipulovat zpravodajskou agendu.“ (McNair 2004, s. 157)

RUBRIKY V SERIOZNÍCH LISTECH

Rubriky slouží jako pomoc čtenářům při orientaci v periodiku. Jejich dělení a názvy záleží na typu a velikosti média. Deníky mají většinou pět klasických tematických oblastí: zprávy a politiku, ekonomiku, kulturu, sport a regionální stránky. Někdy se tyto oblasti dále člení, například zpravodajství se dělí na domácí a zahraniční. Existují také menší rubriky, které se věnují např. vědě, motorismu či cestování.

Seriózní tisk věnuje pozornost rovnoměrně všem oblastem, ze kterých by měl čtenář získat informace.

TITULEK

DEFINICE TITULKU

Titulek (z lat. *titulus* = nápis, nadpis) je označení pro „*nadpis a u většiny tiskovin obvykle i hlavní poutač, který svým ztvárněním a umístěním zásadně ovlivňuje působení tiskoviny.*“ (Osvaldová – Halada 2007, s. 219)

HISTORIE NOVINOVÉHO TITULKU

„*Novinový titulek prošel dlouhým vývojem, ale např. už v 70. letech minulého století převládl názor, že titulek by měl být formulován takovým způsobem, aby nalákal čtenáře k přečtení celého zpravodajského materiálu. Měl být relativně úplný, přesto neměl čtenáře odlákat od zájmu o celý text.*“ (Fliegl 2004, s. 28) Zdlouhavá výroba tištěných textů způsobila, že převažovaly titulky krátké (obsahující maximálně tři slova) nad dlouhými, statické (bez slovesa v určitém tvaru) nad dynamickými, se strukturou jednočlenných vět nad dvoučlennými. Na konci minulého století došlo k rozlišení typů titulků zpravodajských a publicistických. Rovněž se změnil pohled na titulkové komplexy - nadtituly, podtitulky, leady a perexy. (Fliegl 2004, s. 28).

VLASTNOSTI TITULKU

Pokud bychom jako čtenáři podávali inzerát, jehož prostřednictvím bychom hledali ideální titulek, žádali bychom od něj tyto vlastnosti: výstižný, stručný, poutavý, korektní, snadno srozumitelný a nezavádějící.

TVORBA TITULKU

Psaní titulků vyžaduje dokonalé zvládnutí jazyka. Novináři musí pečlivě volit výrazy, jež výstižně vyjádří obsah materiálu a zároveň svou délkou nepřekročí přidělený prostor, který musí naplnit. „*Slova použitá v titulku musí být srozumitelná (obyčejná a snadno pochopitelná) a účinná (přesně odstíněná).*“ (Burns 2004, s. 140) Pokud titulek vychází z úvodu článku, neměl by opakovat stejné obraty.

„V praxi tvorba titulků funguje většinou tak, že redaktor napíše titulek společně s textem a kompletní materiál odevzdá. Při zlomu, v případě potřeby, asistuje editor. Ten je schopný titulek zkrátit, případně doplnit.“ (Fliegl 2004, s. 29)

FUNKCE NOVINOVÉHO TITULKU

Novinový titulek má několik funkcí - atrakční (má vzbudit pozornost čtenáře), estetickou (zpestřuje grafickou úpravu), informační (předznamenává článek, naznačuje obsah materiálu, shrnuje význam informací pro ty, kteří čtou noviny pouze zběžně), orientační (orientuje čtenáře v rubrikách a na stranách) a persvazivní (záměrem autora je ovlivnění čtenáře a snaha o jeho získání pro přístup k události v duchu názoru redaktora).

„Noviny bývají přirovnávány ke kavárně a titulky jsou „menu“, jehož četbou návštěva začíná.“ (Milianová 2004, s. 8)

Člověk se k článku vůbec nemusí dostat, pokud jej nadpis dostatečně nezaujme. Proto novináři obvykle vymýšlí takový, který upoutá pozornost, vzbudí zvědavost, případně vyvolá silné emoce (pobavení, smutek, hněv, pohoršení). *„Snaha probudit čtenářovu zvědavost je realizována zdánlivě paradoxně tak, že titulek nabízí informaci neúplnou, sémanticky vágní, implicitní, dvojnásobnou, mnohdy založenou na hře se slovy, humoru nebo expresivitě inherentní.“ (Milianová 2004, s. 10)*

Chce-li médium získat masu lidí, musí být přitažlivější než konkurence. Bulvární periodika se o to snaží například bombastickými titulky nebo šokujícími snímky. Zaručený recept, jak přimět čtenáře ke koupi listu, však neexistuje.

Titulky jsou obvykle hlavním typografickým poutačem novin. Jejich výraznost, forma zpracování včetně umístění ovlivňují vzhled periodika. *„Stěžejní význam pro úpravu titulků má druh a zaměření tiskoviny, obsah a rozsah textového a obrazového materiálu.“*

(Blažej 1990, s. 100) P. Schimon upozorňuje, že titulky jsou zřejmě nejcitlivějším místem v novinách, jelikož *„...právě zde jsme nejprve náchylní k tomu udělat faktickou či kontextovou chybu, případně v nich vystupujeme necitelně až arogantně.“ (Schimon 2003, s. 56)*

TITULKOVÝ BLOK

Celek tvořený titulkem, nadtitulkem a podtitulkem se nazývá titulkový blok. Upoutává pozornost čtenářů a zároveň plní informační funkci. „*Užití titulkového bloku není vždy vhodné – přehlčuje čtenáře informacemi, a tak se může stát, že se příjemce spokojí s jeho obsahem a ztratí zájem o přečtení vlastního článku.*“ (Milianová 2004, s. 8)

MEZITITULEK

V periodických tiskovinách se můžeme setkat také s mezititulkem. Jedná se o krátký (obvykle od dvou do šesti slov), výmluvný text, umístěný uvnitř většího žurnalistického materiálu (článku, interview, reportáže, eseje). Mezititulek plní funkci informační, orientační a grafickou. Vystihuje obsah následující části a odděluje od sebe po sobě jdoucí, ale přímo nesouvisějící pasáže. Graficky člení text a činí jej přehlednější. „*Pravidlem je, že by mezititulek neměl opakovat informace již jednou obsažené v titulku.*“ (Osvaldová – Halada 2007, s. 120)

PRAKTICKÁ ČÁST

TPOLOGIE TITULKŮ PODLE DÉLKY

Titulky lze členit na základě různých hledisek, v této práci se věnuji typologii titulků podle délky.

PODLE DÉLKY TITULKU S OHLEDEM NA POČET SLOV

Jelikož se délka titulků nejčastěji pohybují v rozmezí čtyř až šesti slov, za krátké považuji titulky o dvou až třech slovech, za dlouhé titulky o více než osmi slovech.

KRÁTKÉ TITULKY

Krátké titulky se vyskytují častěji v bulváru než v seriózních tiskovinách. Blesk (32x) a Šíp (14x) používají k jejich sazbě v porovnání s ostatními periodiky velký typ písma, Šíp má navíc užší tvar listu, proto tvoří titulky o menším počtu slov a pokud možno sestavené z kratších slov. V menší míře mají krátké titulky Lidové noviny (12x), MF Dnes (9x) a Právo (7x).

Jakkoli kratší titulky mnohdy zaujmou na první pohled lépe než delší nemusí vždy zcela vystihovat obsah textu. Tak je tomu například u titulků článků o demonstraci policistů a hasičů před Ministerstvem vnitra. Z bulvárních deníků se z titulku nedozvíme základní informaci o tom, že proběhla demonstrace (*Iváne, táhni!* - Šíp, 2. 10. 2008; *Čert tě vem, Ivane...* - Blesk, 2. 10. 2008). Ve snaze zaujmou volí Šíp a Blesk kratší titulky, do kterých vkládají pro ně nejzajímavější (nejpikantnější) část reality. Seriózní deníky zvolili titulek shodně o šesti slovech, který základní informaci přináší – delší titulky bývají obsahově úplnější (*Hasiči a policisté protestovali u vnitra* – MF, 2.-10. 2008; *Policisté a hasiči chtějí vyšší platy* – LN, 2. 10. 2008; *Demonstranti posílali ministra Langra k čertu* - Právo, 2. 10. 2008).

PŘÍKLADY KRÁTKÝCH TITULKŮ

BLESK

Už osmá oběť – Blesk, 1. 10. 2008

Dostal 13 let! – Blesk, 10. 10. 2008

Selže Hamilton? – Blesk, 18. 10. 2008

Topolánek: Bože, proč? – Blesk, 20. 10. 2008

Bém, nebo Topolánek? – Blesk, 29. 10. 2008

LN

Vražda Paroubkova přítele – LN, 11. 10. 2008

„Hvězdy“ Kubiceho zprávy – LN, 11. 10. 2008

Problém s pojistkou – LN, 18. 10. 2008

Oranžovo-rudá republika – LN, 20. 10. 2008

„Nepřekázejte, prosím“ – LN, 23. 10. 2008

MF

Slavia + Rangers = tým – MF, 6. 10. 2008

Výhodné jízdenky? Zrušíme! – MF, 9. 10. 2008

Vražda před volbami – MF, 11. 10. 2008

Oranžové tsunami – MF 20. 10. 2008

Topolánek: Odejdu, ale... – MF 27. 10. 2008

PRÁVO

Jágr: dvě trefy – Právo, 1. 10. 2008

Kočí ostrouhal – Právo, 6. 10. 2008

Lavička asi končí – Právo, 7. 10. 2008

Křetínský: Neodstoupím – Právo, 9. 10. 2008

Vláda – opozice 2:0 – Právo, 23. 10. 2008

ŠÍP

Iváne, táhni! – Šíp, 2. 10. 2008

Sbohem, slavná NHL! – Šíp, 6. 10. 2008

Škrtič odsouzen – Šíp, 10. 10. 2008

Začala válka gangů? – Šíp, 17. 10. 2008

Bednář? Nájezdový bůh! - Šíp, 30. 10. 2008

DLOUHÉ TITULKY

Dlouhé titulky nejsou pro bulvární periodika přitažlivé z několika důvodů. Větší velikost písma, kterou používají k tištění titulků, neumožňuje sázet na jeden řádek více slov. Navíc delší titulky nebývají úderné a hůře poutají pozornost recipientů. Proto se titulek o osmi a více slovech vyskytuje ojediněle v Šípu (1x) a v Blesku (3x), více v Lidových novinách (10x) a nejfrekventovaněji v Právu (32x) a MF Dnes (33x). Poslední tři jmenované tituly patří mezi noviny velkého formátu, které „... jsou plošně větší a mají k dispozici širší sloupce pro titulky, na jednom řádku tedy může být více slov.“ (Burns 2004, s. 140).

PŘÍKLADY DLOUHÝCH TITULKŮ

BLESK

Duričko vtáhl pistoli a třikrát do Kočky jr. střelil – Blesk, 11. 10. 2008

Klip je po smrti a Amant Gris ostrouhal - Blesk, 8. 10. 2008

ČSSD útočí na Senát... a kraje už mu patří - Blesk, 20. 10. 2008

LN

A teď pokořit týmy hrající pod rumunskými vlajkami - LN 1. 10. 2008

Ve směnárně „vyprali“ možná i více než 5 miliard - LN, 8. 10. 2008

Nejdřív byla slyšet silná rána. Pak šlehaly plameny – LN, 17. 10. 2008

Volby dnes vrcholí, lídrům stran jde o pozice - LN, 18. 10. 2008

Fiasko v krajích. A už se mluví o vládě úředníků – LN, 20. 10. 2008

MF

Jágr válí. Dal dva góly, Omsk posedmé vyhrál! – MF, 1. 10. 2008

Na vysílači se střídaly antény kvůli digitalizaci. Z vrtulníku – MF, 7. 10. 2008

Hamburk, Ajax, Aston Villa, Žilina. Slavii se los líbí - MF, 8. 10. 2008

Oběť: muž, který se zapletl s ruskou mafii – MF, 11. 10. 2008

V Česku už se nevyrobí ani sirka. Sušická továrna Solo končí - MF, 15. 10. 2008

PRÁVO

Světové burzy si vydechly, finanční krize ale nekončí – Právo, 1. 10. 2008

Mnohým je do breku, tvrdil Voříšek, kamarád Brabec si užil premiéru – Právo, 7. 10. 2008

Ceské dráhy v prosinci zdraží jízdné a prudce zmenší slevy - Právo, 9. 10. 2008

Skočil po tašce, vytáhl pistoli a třikrát to do něj napálil – Právo, 11. 10. 2008

Paroubek: tragická událost nemá se sociální demokracií nic společného – Právo, 11. 10. 2008

ŠÍP

Bém: V lodi je díra a já ji teď spravím! - Šíp, 29. 10. 2008

PODLE DÉLKY TITULKU S OHLEDEM NA POČET ŘÁDEK

Titulky MF Dnes, Práva a Lidových novin obvykle nepřesáhnou jeden, případně dva řádky - trojřádkové titulky se v analyzovaných titulcích seriózních periodik objevily pouze jednou v Lidových novinách. Oproti seriózním tiskovinám se Blesk a Šíp snaží dosáhnout většího efektu na příslušné straně rozložením obsahu titulku do několika řádek a nadměrnou velikostí písma. Na jeden řádek často připadá pouze jedno slovo - čtenáři se tak mohou setkat i s titulkem čtyřřádkovým a pětiřádkovým. Uvnitř listu se však grafici drží jednořádkových a dvojřádkových titulků, neboť příliš mnoho víceřádkových titulků by ztratilo požadovaný efekt.

PŘÍKLADY (některé z uvedených také v nahlédnutí k příloze)

časté a pozornost snadno poutající DVOUŘÁDKOVÉ TITULKY

(MF 24x, LN 21x, Šíp 15x, Právo 10x, Blesk 9x)

Komu a jak? Velký přehled cen – Blesk, 9. 10. 2008

Paroubek: Můžeme jít radši s komunisty než s ODS – MF, 4. 10. 2008

Řád od Klause dostali Panenka i Branald - LN, 29. 10. 2008

Bendl odmítl Topolánkovu nabídku vstoupit do vlády – Právo, 24. 10. 2008

Klaus vyznamenal Antonína Panenku – Šíp, 29. 10. 2008

poměrně časté TROJŘÁDKOVÉ TITULKY
(LN 15x, MF 13x, Právo 6x, Šíp 4x, Blesk 2x)

I šneci by byli rychlejší – Blesk, 13. 10. 2008

Žokej přišel o vítězství, stáj o miliony korun – MF, 13. 10. 2008

Jak premiér knokautoval fotografa - LN, 27. 10. 2008

Merkelová přijela podpořit Topolánka – Právo, 21. 10. 2008

Velcí kašpárci zahráli velké divadlo – Šíp, 22. 10. 2008

pro menší údernost a záběr místa ojedinělé ČTYŘŘÁDKOVÉ TITULKY (Šíp 3x)

Čtyři mrtví v českém autobuse na Slovensku – Šíp, 4. 10. 2008

Půl miliardy vypral ve směnárně - Šíp, 8. 10. 2008

První byl Amant Gris, ale vyhrála Sixteen – Šíp, 13. 10. 2008

výjimečné PĚTŘÁDKOVÉ TITULKY (Šíp 1x)

Nezapomeňte, v noci na neděli se déle vyspíme! – Šíp, 25. 10. 2008

SLOVO ZÁVĚREM K TYPOLOGII TITULKŮ PODLE DÉLKY

„Délka titulků i jejich syntaktická pravidelnost jsou projevem sémantické hodnoty, nasycenosti, významové úplnosti.“ (Milianová 2004, s. 18) Delší titulek dovoluje novinářům obohatit jeho obsah o úplnost sdělení. Kratší titulky mnohdy obsahují formulace sémanticky zastřené.

poměrně časté TROJŘÁDKOVÉ TITULKY
(LN 15x, MF 13x, Právo 6x, Šíp 4x, Blesk 2x)

I šneci by byli rychlejší – Blesk, 13. 10. 2008
Žokej přišel o vítězství, stáj o miliony korun – MF, 13. 10. 2008
Jak premiér knokautoval fotografa - LN, 27. 10. 2008
Merkelová přijela podpořit Topolánka – Právo, 21. 10. 2008
Velcí kašpárci zahráli velké divadlo – Šíp, 22. 10. 2008

pro menší údernost a záběr místa ojedinělé ČTYŘŘÁDKOVÉ TITULKY (Šíp 3x)

Čtyři mrtví v českém autobuse na Slovensku – Šíp, 4. 10. 2008
Půl miliardy vypral ve směnárně. - Šíp, 8. 10. 2008
První byl Amant Gris, ale vyhrála Sixteen – Šíp, 13. 10. 2008

výjimečné PĚTIŘÁDKOVÉ TITULKY (Šíp 1x)

Nezapomeňte, v noci na neděli se déle vyspíme! – Šíp, 25. 10. 2008

SLOVO ZÁVĚREM K TYPOLOGII TITULKŮ PODLE DÉLKY

„Délka titulků i jejich syntaktická pravidelnost jsou projevem sémantické hodnoty, nasycenosti, významové úplnosti.“ (Milianová 2004, s. 18) Delší titulek dovoluje novinářům obohatit jeho obsah o úplnost sdělení. Kratší titulky mnohdy obsahují formulace sémanticky zastřené.

JAZYK

Výběr a užití jazykových prostředků jsou ovlivněny základními funkcemi publicistického stylu, tj. funkce sdělné, informativní, komunikační také funkci ovlivňovací, přesvědčovací a získávací. (Čechová 1997, s. 176)

SLOVNÍ ZÁSoba

Základem titulků je neutrální spisovný jazyk. V bulvárních listech redaktoři někdy užívají také obecnou češtinu, neboť se snaží hovořit jazykem čtenářů a přiblížit se jim tak. Užití obecné češtiny v titulcích je omezeno stejně jako užití expresivních pojmenování, archaismů, neologismů, odborných termínů a cizích slov. „*Po té stránce je tedy slovník novin poměrně šedý a při vši pestrosti jednotvárný. Vyplyvá to ze samé sdělné funkce novin ...*“ (Bečka 1973, s. 25) V analyzovaných titulcích se obecná čeština objevila také v jednom titulku Práva (viz příklady). Jednalo se o výrok Milana Kundery a redaktoři deníku zřejmě usoudili, že pro větší autentičnost zachovají ve větě obecně český výraz. „*... slovní zásoba (a zčásti ani obecněčeské tvarosloví) asi čtenáře tolik nedráždí; více negativních reakcí vyvolává hláskosloví (zjednodušování souhlaskových skupin, kvantita, protetické v-) a mluvená syntax.*“ (Hoffmannová 2008, s. 109)

HOVOROVÝ JAZYK

Táta Jarolím proti synovi – Blesk, 8. 10. 2008

Jarolím: Na rozdíl od táty jsem si náš souboj nepřál - MF, 8. 10. 2008

Může být líp. A líp i bude, ujišťuje Rozehnal – MF, 16. 10. 2008

ODBORNÉ TERMÍNY

V publicistickém stylu je užití odborných termínů řídké. „*To souvisí jednak s potlačováním expresivity, jednak s potřebou obecné srozumitelnosti (zejména v novinách).*“ (Bečka 1973, s. 10)

Oranžové tsunami – MF, 20. 10. 2008

CIZÍ SLOVA

Pokud už novináři užijí cizí slova v titulku, mělo by se jednat o výrazy srozumitelné a trefné, které nelze nahradit adekvátním slovem národního jazyka.

Chorvatští rowdies řádili v ulicích Prahy – LN, 3. 10. 2008

Kočí: hatrick na vozíku – Právo, 2. 10. 2008

Chorvatští rowdies řádili v centru Prahy – Právo, 3. 10. 2008

Volby dnes vrcholí, lídrům stran jde o pozice – LN, 18. 10. 2008

Počasí ukrylo gripeny do mraků – MF, 29. 10. 2008

EXPRESIVNÍ POJMENOVÁNÍ

Objevují se zdvořiliny (kladně zabarvená slova) i slova hanlivá (záporně zabarvená slova). Expresní slovo má vedle pojmové významu i „... *pragmatickou významovou složku vyjadřující citový a volní vztah mluvčího k sdělované skutečnosti*.“ (Příruční mluvnice češtiny 1995, s. 95)

Bestie dostaly 43 let – Blesk, 26. 10. 2008

Starík zemřel ve volební místnosti – Šíp, 18. 10. 2008

FRAZÉMY

V analyzovaných titulcích převažovaly modifikované frazémy větné. Mohou činit titulek na jedné straně poutavější, na straně druhé sémanticky zastřenější.

Čert tě vem, Ivane... - Blesk, 2. 10. 2008

Češi už si neškrtnou! – Šíp, 15. 10. 2008

Už si neškrtneme... - Blesk, 15. 10. 2008

Slavia na koni / Sparta na hnoji – Šíp, 1. 10. 2008

OBECNÁ ČEŠTINA

Výrazy obecné češtiny zpřístupňují text širším vrstvám čtenářů.

Jsem úplně zaskočenej, jde o totální lež – Právo, 14. 10. 2008

Ukažte Amíkům ČESKÝ KOTEL! – Šíp, 4. 10. 2008

AUTOMATIZACE A AKTUALIZACE JAZYKOVÝCH PROSTŘEDKŮ

„Pro publicistiko-zpravodajský styl je charakteristické střídání procesu aktualizace jazykových prostředků (tj. novátorství v jejich užití, nezvyklé obraznosti apod.) a jejich automatizace (přeměny v klišé v důsledku častého opakování).“ (Osvaldová a Halada 2007, s. 97) Automatizované jazykové prostředky jsou vnímány jako konvenční, zatímco prostředky aktualizace budí pozornost u čtenářů, neboť je vnímají jako neobvyklé. Velké oblibě se těší řada metafor, které na jedné straně cvičí fantazii, na straně druhé se s nimi může pojit určité zkreslení. Častým opakováním se z nich však stávají klišé.

PŘÍKLADY AUTOMATIZACE

Uvedené jazykové prostředky vnímám jako automatizované, neboť mám pocit, že se s nimi v publicistickém stylu setkávám často a že se dá v jejich případně již mluvit o klišé.

Padne vláda? Opozice shání hlasy – MF, 20. 10. 2008

Vláda přežila. Na jak dlouho? – MF, 23. 10. 2008

Šokující příběh nalezený v archivu – MF, 14. 10. 2008

Dav v panice ušlapal 168 lidí – LN, 1. 10. 2008

Vlna zemětřesení napříč Asií zabíjela – Právo, 7. 10. 2008

Policie našla při razii důkazy o rekordním praní peněz – Právo, 8. 10. 2008

Paroubek: tragická událost nemá se sociální demokracií nic společného – Právo, 11. 10. 2008

Topolánek chce přes drtivou porážku obhájit post šéfa ODS – Právo, 20. 10. 2008

ČSSD slavila drtivé vítězství – Šíp, 20. 10. 2008

Některé obraty jsou natolik ustálené, že se shodně objevily v titulku některých zpráv.

Dostal 13 let! – Blesk, 10. 10. 2008

Vrah Ireny Neffové dostal 13 let. „Zasloužil by víc,“ dodal soudce – MF, 10. 10. 2008

Neffovi Novákovi pomohl pláč, dostal jen 13 let – Právo, 10. 10. 2008

Vrah Ireny Neffové dostal 13 let! – Šíp, 10. 10. 2008

Železniční neštěstí má osmou obět' – MF, 1. 10. 2008

Neštěstí ve Studénce má osmou obět' – LN, 1. 10. 2008

Neštěstí ve Studénce má osmou obět' – Právo, 1. 10. 2008

Vlakové neštěstí má osmou obět' – Šíp, 1. 10. 2008

PŘÍKLADY AKTUALIZACE

Hra se slovy ozvláštňuje titulek a zaujme čtenáře. Aktualizovaná vyjádření vznikají nejčastěji užitím metafory nebo modifikace frazému.

Bankovní domino zasáhne i Česko? – Blesk, 1. 10. 2008

Oranžové tsunami – MF, 20. 10. 2008

Zelená válka pokračuje – MF, 20. 10. 2008

Oranžovo-rudá republika – LN, 20. 10. 2008

Rudooranžová země? Možná i s trochou černé – Právo, 20. 10. 2008

Zastřelil syna krále kolotočů! – Šíp, 11. 10. 2008

Velcí kašpárci zahráli velké divadlo – Šíp, 22. 10. 2008

Bednář? Nájezdový bůh! – Šíp, 30. 10. 2008

Proti králi stojí dva princové – Šíp, 31. 10. 2008

Ne vždy je tato hra žádoucí.

Sparta padla na zadek. Jako by jí chyběl život – MF, 1. 10. 2008

Chorvatské zlo prošlo metropolí – Šíp, 3. 10. 2008

Autobus se změnil v hrobku – Šíp, 4. 10. 2008

Slavia na koni / Sparta na hnoji – Šíp, 1. 10. 2008

MORFOLOGIE

Nejčastějším slovním druhem užitým v titulcích jsou substantiva. Závažným nedostatkem je chyba ve jméně (*Schvarzenberg : Voliči nám vzkazují „polibte si šos!“* – Šíp, 20. 10. 2008).

Hovoříme-li o jazykových prostředcích, které jsou užity v titulcích, je potřeba zmínit také určitá pravidla spojená s uváděním předložek, spojek a zkratk v titulku.

Dále se v pasáži o morfologii budu věnovat verbům, neboť právě ta hrají v titulku důležitou roli.

PŘEDLOŽKY A SPOJKY

Předložky a spojky v titulku by neměly být na konci řádků. Toto doporučení ne vždy dodržuje Blesk a Šíp. V těchto denících to zřejmě chodí tak, že je nejprve vymyšleno znění titulu a ten je pak nějakým způsobem na stránku umístěn (Fliegl 2004, s. 29).

PŘÍKLADY

Předložka umístěná na konci řádku porušuje jednu z grafických zásad žurnalistiky.

Půl / miliardy / vypral ve / ve směnárně – Šíp, 4. 10. 2008

Finanční trhy na / pokraji zhroutení?! – Blesk, 13. 10. 2008

ZKRATKY

V titulcích je vhodné uvádět pouze běžně používané zkratky, např. názvy největších politických stran. Zkratky zabírají méně místa než názvy politických stran a proto se v novinových titulcích těší značné oblibě.

„Všechny názvy a zkratky, které nejsou běžně používány, by měly být alespoň jednou vysvětleny a vypsány celým jménem ...“ (Russ-Mohl 2005, s. 79)

PŘÍKLADY

Běžně užívané zkratky

Vyhrála by ČSSD – Blesk, 30. 10. 2008

Posměšné SMS aneb jak pravidla definují gól – LN, 1. 10. 2008

Do USA od 17. listopadu bez víz, ale se žádostí – MF, 29. 10. 2008

ČNB: V Česku není důvod ke znepokojení – Právo, 1. 10. 2008

Sbohem, slavná NHL! – Šíp, 6. 10. 2008

V novinách nezvykle užití zkratka, která nepůsobí příliš esteticky.

Soc. dem. by rozdrtila ODS i ve sněmovních volbách – Právo, 30. 10. 2008

SLOVESO

„*Síla a účinnost dobrého titulku často spočívá ve slovese. Slovesa by měla být rázná a barvitá a titulek by měl být psán v činném rodu.*“ (Burns 2004, s. 140) Sloveso je dynamizující prvek výpovědi, hraje v titulku, důležitou roli. Mívá nejčastěji tvar 3. osoby indikativu, vzácně kondicionálu a imperativu. To souvisí s orientací na perspektivou nezúčastněného pozorovatele, která je žádoucí a žádaná (Russ-Mohl 2005, s. 79) Proto se doporučuje pokud možno vyloučit v titulku používání verba ve tvaru 1. osoby plurálu. Lidové noviny, MF Dnes a Právo se v analyzovaných titulcích tohoto doporučení drželi, Blesk a Šíp nikoli. Bulvární listy se prezentují jako přítel čtenářů a 1. osoba plurálu jim slouží k navození pocitu blízkosti čtenářů a „jejich“ novin, sounáležitosti.

PŘÍKLADY

Slovesa v této podobě navozují pocit blízkosti deníku a čtenářů.

Už si neškrtneme... – Blesk, 15. 10. 2008

Za vlaky si ještě letos připlatíme – Šíp, 9. 10. 2008

Nezapomeňte, v noci na neděli se děle vyspíme! – Šíp, 25. 10. 2008

VĚTNÉ STRUKTURY

V titulcích se objevují různé typy větných struktur. Čtenáři se setkávají s jednočlennými větami neslovesnými, dvojčlennými větami slovesnými, jednoduchými větami i souvětími, případně je titulek složen z více vět.

VĚTY JEDNOČLENNÉ NESLOVESNÉ

Věty jednočlenné neslovesné působí staticky, neboť jim chybí sloveso jakožto dynamizující prvek výpovědi. Tvoří většinou titulky o dvou až třech slovech v bulvárních tiskovinách, v seriózním tisku i titulky o větším počtu slov. Deníky bulvárního charakteru mají užší tvar listu a proto dosažení efektu používají větší stupeň písma, proto se většinou vyjadřují úsporněji než seriózní periodika.

Dřeváci útočníci! – Blesk, 1. 10. 2008

Předražená nuda! - Blesk, 6. 10. 2008

Zklamaní lidovci – Šíp, 20. 10. 2008

“Likvidace dětské duše” – LN, 25. 10. 2008

Konec tesilových obleků v ČSSD - LN, 20. 10. 2008

Děsivé probuzení cestujících v autobuse - Právo, 4. 10. 2008

Výsledky prvního kola voleb do Senátu - Právo, 20. 10. 2008

Šokující příběh nalezený v archivu -MF, 14. 10. 2008

VĚTY DVOJČLENNÉ SLOVESNÉ

S ohledem na úspornost a údernost titulku noviny užívají kratší slova a dvojčlenné věty slovesné. Často je tento typ vět použit u titulků, které oslovují a kárají aktéry událostí. Jejich informační hodnota však ve čtyřech nebývá nejvyšší – viz příklady.

Mirku, styd' se! – Blesk, 27. 10. 2008

Vyhrála by ČSSD – Blesk, 30. 10. 2008

Topolánku, zalez! – Šíp, 20. 10. 2008

Iváne, táhni! – Šíp, 30. 10. 2008

Kočí ostrouhal – Právo, 6. 10. 2008

JEDNODUCHÉ VĚTY

V pěti sledovaných denících se nejvíce vyskytují titulky mající formu jednoduché věty. Nebývá příliš časté, aby tento tvar shodně zvolily u jedné zprávy všechny deníky. Jednoduché věty umožňují obohatit obsah titulku o více informací a bývají proto obsahově úplnější než předchozí typy vět. Zároveň snáze upoutají pozornost než souvětí, která bývají rovněž obsahově úplnější.

Ve Stromovce je zase kráter! – Blesk, 13. 10. 2008

Ve Stromovce se opět propadla půda – Šíp, 13. 10. 2008

Tunel Blanka se opět propadl – LN, 13. 10. 2008

Ve Stromovce se propadla zem do hloubky 15 m – Právo, 13. 10. 2008

Park se opět propadl do podzemí – MF, 13. 10. 2008

SOUVĚTÍ

V titulcích bulvárních tiskovin se souvětí objevuje pouze sporadicky, častěji se vyskytuje v seriózních periodikách. Důvody použití souvětí v titulku jsou obdobné těm, které vysvětlují délku slov v titulcích. Titulková souvětí se většinou skládají ze dvou vět, výjimečně i z více. Věty v souvětí bývají spojeny pomocí spojovacích výrazů (a, i když, ale), nebo bezespoječně – svou roli v tomto případě hraje úspora místa. Předpokladem spojitelnosti vět je jejich obsahová souvislost (Příruční mluvnice češtiny 1995, s. 554).

Đuričko vytáhl pistoli a třikrát do Kočky jr. střelil – Blesk, 11. 10. 2008

Klip je po smrti a Amant Gris ostrouhal – Blesk, 13. 10. 2008

Západ šílí, Češi jsou v klidu – Šíp, 4. 10. 2008

První byl Amant Gris, ale vyhrála Sixteen – Šíp, 13. 10. 2008

Zemřel, než stačil hodit lístek – MF, 18. 10. 2008

Mění ministry, aby přežil – MF, 24. 10. 2008

Trumfovali se, kdo má v kapse milion – LN, 11. 10. 2008

Neviděli gripeny, jen slyšeli – LN, 29. 10. 2008

Porazil syna, padal mu bič a zřejmě skončí – Právo, 13. 10. 2008

Střelec chápal, když lidi pískali – Právo, 16. 10. 2008

SOUVĚTÍ S JEDNOU VĚTOU NEÚPLNOU

Se souvětím s jednou větou neúplnou se čtenáři příliš nesetkávají.

„Dostanu se z toho, ale...“ – LN, 11. 10. 2008

VÍCE VĚT

Titulky z více vět nejčastěji používají Lidové noviny a MF Dnes. Tato forma titulku nabízí možnost zdůraznit klíčové slovo (slova), př. *Češi se bojí krize. Spoří* – LN, 4. 10. 2008. Dlouhé věty v titulku bývají obsahově úplnější, ale hůře upoutají pozornost čtenářů, př. *V Česku už se nevyrobí ani sirka. Sušická továrna Solo končí* – MF, 15. 10. 2008.

Řidič zabloudil. Zemřeli čtyři lidé – LN, 4. 10. 2008

Nejdřív byla slyšet silná rána. Pak šlehal plameny – LN, 17. 10. 2008

Nezachraňujeme bankéře. Řešením krize je krach – MF, 1. 10. 2008

Padne vláda? Opozice shání hlasy – MF, 20. 10. 2008

Doprava stojí, policie v pohotovosti. Jede černý kočár – MF, 23. 10. 2008

VÝPOVĚDNÍ MODIFIKACE

ELIPSA

Ačkoli sloveso hraje v titulku důležitou roli, je dynamizujícím prvkem výpovědi, přesto bývá mnohdy v titulku vynecháno. Kataforická elipsa je projevem dynamizace titulků, titulek tak může získat na atraktivnosti, nebo pozbyt srozumitelnosti.

Jágr: Zase dva góly – Blesk, 1. 10. 2008

Slavia na koni / Sparta na hnoji – Šíp, 1. 10. 2008

Za teror v Kuřimi 43 let basy! – Šíp, 25. 10. 2008

Bez víz za tři týdny – Šíp, 29. 10. 2008

Dnes a zítra druhé kolo voleb do Senátu – Právo, 24. 10. 2008

Třináct let za vraždu Ireny Neffové – LN, 10. 10. 2008

Dnes a zítra druhé kolo voleb do Senátu – Právo, 24. 10. 2008

PARCELACE

V novinových titulcích se objevuje parcelace záměrná, neboť mluvčí má dostatek času si promyslet celkovou perspektivu vyjádření. Vytváří tak několik samostatných výpovědí. (Příruční mluvnice češtiny 1995, s. 575)

Krize dorazila do Evropy. Naplno – MF, 1. 10. 2008

Na vysílači se střídaly antény kvůli digitalizaci. Z vrtulníku – MF, 7. 10. 2008

Má zámek. Po šedesáti letech – MF, 14. 10. 2008

Růžička začíná misi. S Jágre – LN, 31. 10. 2008

OSAMOSTATŇOVÁNÍ VEDLEJŠÍCH VĚT

V analyzovaných titulcích je osamostatňování vedlejších vět ojedinělým jevem, kterým „... vznikají ustálené výpovědní útvary začínající nějakou podřadící spojkou. Ta v nich však už nabývá povahy částice ...“ (Příruční mluvnice češtiny 1995, s. 577)

Sparta padla na zadek. Jako by jí chyběl život – MF, 1. 10. 2008

ZDVOŘILOSTNÍ TITULEK

Jedněmi z nejdůležitějších kategorií pro vyjadřování zdvořilosti jsou slovesný způsob a číslo, která slouží k rozlišení vykání a tykání (Machová a Šamalová 2005, s. 23-4)

ZDVOŘILOSTNÍ TITULEK VE SMĚRU K AKTÉRŮM

VOKATIV A TYKÁNÍ

„Tykání slouží k vyjádření bližšího vztahu, pocitů solidarity, sounáležitosti. V naší kultuře je zvykem cizím osobám vždy vykat.“ (Machová a Šamalová 2005, s. 24) Zatímco seriózní deníky tento obyčej dodržují, o bulváru to říci nelze. Na stránkách Blesku a Šípů bývá součástí titulku vokativ, ve většině případů se jedná o oslovení křestním jménem a tykání. Bulvár tak dává otevřeně najevo, že ke zmíněným osobám a skupinám necítí úctu a respekt a osobuje si právo tyto osoby veřejně napomínat.

PŘÍKLADY

Oslovováním příjmením i křestním jménem působí v novinách familiárně a neuctivě.

Mirku, už prostě nejsi jednička – Blesk, 20. 10. 2008

Mirku, styd' se! – Blesk, 27. 10. 2008

Topolánku, už je toho dost! – Blesk, 27. 10. 2008

Topolánku, ZALEZ! – Šíp, 20. 10. 2008

Toto oslovování se týká nejen jednotlivců, ale i skupin osob.

Bad Blue Boys, jste zvířata! – Šíp, 3. 10. 2008

Češi, vy jste to ale vymňoukli! – Šíp, 13. 10. 2008

ZDVOŘILOSTNÍ TITULEK VE SMĚRU KE ČTENÁŘŮM

Kontakt se čtenáři prostřednictvím 2. osoby plurálu imperativu udržuje Blesk a Šíp.

Seriózní deníky slovesa v tomto tvaru v analyzovaných titulcích neužívají. „Užívání

rozkazovacího způsobu je často považováno za hrubě nezdvořilé.“ (Machová a Šamalová 2005, s. 23) Avšak pokud „... skutečnost vyjádřená v rozkazu znamená pro posluchače výhodu, přímému rozkazu se neubráníme.“ (Machová a Šamalová 2005, s. 24) To je případ druhého příkladu titulku.

PŘÍKLADY

Ukažte Amíkům ČESKÝ KOTEL! – Šíp, 4. 10. 2008

V neděli si přispěte, pak přetočte hodiny! – Blesk, 25. 10. 2008

Nezapomeňte, v noci na neděli se déle vyspíme! – Šíp, 25. 10. 2008

JAZYKOVÁ MANIPULACE

„Jazyk je nástrojem, s jehož pomocí autor čtenáře přesvědčuje, zneklidňuje a jinak na ně působí.“ (Burns 2004, s. 175) Výběr slov, přirovnání a další jazykové prostředky mohou být nástrojem manipulace se čtenáři. Slova něco označují a zároveň také „... hodnotí a svým tónem vypovídají o vztahu nebo postoji autora či o tom, jak by se mělo chovat publikum.“ (Russ-Mohl 2005, s. 71-2) „Manipulace začíná tam, kde informativnost sdělení ustupuje snaze manipulátora o ovlivnění adresáta, o změnu jeho stanoviska, jeho názorů, jeho skutků proti jeho vůli nekalými prostředky.“ (Machová a Švehlová 2001, s. 96) Hranice mezi manipulativní a nemanipulativní komunikací je často nezřetelná. „*Chceme-li manipulace účinně čelit, musíme si uvědomit, jaké nástroje, „zbraně“ manipulátoři používají.*“ (Machová a Švehlová 2001, s. 97)

Jedním z jazykových prostředků manipulace může být pojmenování s hodnocením. Pojmenování bez hodnocení a s hodnocením rozlišuje J. V. Bečka (1973). Povahu subjektivního hodnocení mívají kvalifikační adjektiva, která vyjadřují vlastnosti substancí (Příruční mluvnice češtiny 1995, s. 281). Na následujících příkladech analyzovaných titulků je patrné, že povahu hodnocení v titulcích mají často také substantiva.

Dřeváci útočníci! – Blesk, 1. 10. 2008

Předražená nuda! – Blesk, 6. 10. 2008

Úspěšná akce švýcarských pilotů – LN, 7. 10. 2008

Hrdina Šmicer zničil Spartu – LN, 7. 10. 2008

Dvě tváře NHL: nuda, pak show – MF, 6. 10. 2008

Slavia zařídila ostudu Sparty – MF, 7. 10. 2008

Ostuda reprezentace! Ubohý výkon a prohra – Právo, 13. 10. 2008

Excelentní Zítka: Nejsem spasitel, jen záskok za Čecha – Právo, 16. 10. 2008

Topolánek chce přes drtivou porážku obhájit post šéfa ODS – Právo, 20. 10. 2008

ODS zažila totální krach - Šíp, 20. 10. 2008

ČSSD slavila drtivé vítězství - Šíp, 20. 10. 2008

Prahou prošel nevídaný pohřeb - Šíp, 23. 10. 2008

PORUŠOVÁNÍ GRICEOVA KOOPERAČNÍHO PRINCIPU

Deníky nejčastěji porušují maximu kvality (ironií, metaforou, polopravdou) a maximu způsobu (dvojznačným vyjadřováním).

IRONIE

Uvedením výrazu v uvozovkách noviny naznačují, že se jedná o ironii.

„*Hvězdy*“ *Kubiceho zprávy* – LN, 11. 10. 2008

METAFORA

Metafory mají bulvární deníky v oblibě, neboť činí titulek poutavějším. Mnohdy se tak děje na úkor jednoznačnosti, metafory mohou připouštět více interpretací, zkreslovat pohled na situaci.

Bankovní domino zasáhne i Česko? – Blesk, 1. 10. 2008

Oranžové tsunami – MF, 20. 10. 2008

Zelená válka pokračuje – MF, 20. 10. 2008

Autobus se změnil v hrobku – Šíp, 4. 10. 2008

Proti králi stojí dva princové – Šíp, 31. 10. 2008

POLOPRAVDY

Maxima kvality zakazuje lhaní, polopравdy a zamlžování informací (Machová a Šamalová 2005, s. 14). Polopравdy a spekulace jsou doménou zejména bulvárních médií, neboť snaha prodat výtisk je pro ně přednější než „suchá“ pravda. Nepotvrzené domněnky se objevují i v titulcích seriózních deníků. Při porušování maximy kvality polopравdou mají obvykle mívají titulky formu věty tázací nebo oznamovací, ve které je užita částice *prý*, *možná*, *zřejmě*.

Udal estébákům kamaráda? – Blesk, 15. 10. 2008

Vládnete vy, nebo mafie? – Blesk, 18. 10. 2008

Ve směnárně „vyprali“ možná i více než 5 miliard – LN, 8. 10. 2008

Rozhodly poplatky u doktora? – MF 20. 10. 2008

Lavička asi končí – Právo, 7. 10. 2008

Spisovatel Kundera prý udal polici známého – Právo, 13. 10. 2008

Porazil syna, padal mu bič a zřejmě skončí – Právo, 13. 10. 2008

Rudooranžová země? Možná i s trochou černé – Právo, 20. 10. 2008

Vypral stamiliony v Praze? – Šíp, 8. 10. 2008

Milan Kundera jako udavač? – Šíp, 13. 10. 2008

Bulvár dramaticky líčí tragické události, snaží se zaujmout, šokovat. V titulcích často uvádí počet obětí neštěstí. Je přinejmenším zarážející, že tyto počty se někdy v analyzovaných titulcích novin liší. Vysvětlují si to tím, že noviny buď využívají nedůvěryhodné zdroje, nebo se počet obětí zvýšil po době uzávěrky. Každopádně některé noviny přináší nepravdivou informaci.

V panice ušlapali 170 lidí – Blesk, 1. 10. 2008

Dav v panice ušlapal 168 lidí – LN, 1. 10. 2008

Panika v chrámu: 197 obětí – MF, 1. 10. 2008

Dav před chrámem ušlapal 168 poutníků – Právo, 1. 10. 2008

Bohoslužba se změnila v peklo – Šíp, 1. 10. 2008

Nadtitulek: *V tlačenici před hinduistickým chrámem zahynulo 177 lidí* – Šíp, 1. 10. 2008

Smrtící otřesy - v článku uvedeno „nejméně 170 mrtvých“ – Blesk, 30. 10. 2008

Zemětřesení zničilo stovky domů – LN, 30. 10. 2008

170 Pákistánců zahynulo při zemětřesení – MF, 30. 10. 2008

Otřesy zabily přes 170 Pákistánců – Právo, 30. 10. 2008

Po zemětřesení zůstalo 160 mrtvých – Šíp, 30. 10. 2008

Podobné je to s údajem o počtu metrů, které dělily vlakové soupravy od srážky. Tento údaj se noviny od novin liší, některé noviny tedy nutně otiskují nepravdivé sdělení.

60 metrů je dělilo od smrti! – Blesk, 2. 10. 2008

Vlaky vyrazily proti sobě, od srážky je dělily sekundy – LN, 2. 10. 2008

Vlak s dětmi dělilo od srážky pár metrů – MF, 2. 10. 2008

Od srážky dělilo vlaky jen padesát metrů – Právo, 2. 10. 2008

K tragédii chybělo 100 metrů – Šíp, 2. 10. 2008

DVOJZNAČNÉ VÝPOVĚDI

Nejasná, dvojznačná vyjádření mohou vést k nedorozumění (Machová a Šamalová 2005., s. 15), titulek může čtenáře zmást. Na daném příkladu vidíme, že na první pohled nerozezná, který z významů byl autorem titulku zamýšlen. Po přečtení titulku jej nejprve napadne, že se v Monarchu odehrála další vražda. Až poté mu vyvstane na mysl i další význam, tj. rekonstrukce vraždy, ke které v Monarchu došlo minulý týden.

Masakr zastavil zaseklý náboj – Blesk, 17. 10. 2008

V Monarchu se opět střílelo – Šíp, 17. 10. 2008

INFORMAČNÍ HODNOTA TITULKŮ

Informační hodnota některých titulků je přinejmenším diskutabilní. Slova v titulku v některých případech čtenáři mnoho informací nepodají a snaží se v něm vzbudit zájem číst dále. Nejlépe to ilustruje srovnání s titulkem ke stejné zprávě v jiných denících.

PŘÍKLADY MALÉ INFORMAČNÍ HODNOTY

Nízkou informační hodnotu mají především některé titulky Blesku a Šípu. Ve snaze o efektní vyjádření a zaujetí čtenářovi pozornosti bývají jejich titulky sémanticky zastřené.

Titulek Blesku je oproti titulkům ostatních deníků značně strohý a na první pohled není jasné, o co se v článku jedná.

Už osmá oběť – Blesk, 1. 10. 2008

Železniční neštěstí má osmou oběť – MF, 1. 10. 2008

Neštěstí ve Studénce má osmou oběť – LN, 1. 10. 2008

Neštěstí ve Studénce má osmou oběť – Právo, 1. 10. 2008

Vlakové neštěstí má osmou oběť – Šíp, 1. 10. 2008

Demonstrace policistů a hasičů před ministerstvem vnitra je odlišně pojata v titulcích jednotlivých tiskovin. Blesk a Šíp si vypůjčil hesla demonstrantů, která působí poutavě. Právo sděluje čtenářům výkřik demonstrantů. MF Dnes konstatuje fakt, že hasiči a policisté protestovali, nicméně informaci o jejich důvodech a požadavcích se čtenáři dozví až v článku. Lidové noviny naopak požadavek demonstrantů užili v titulku a až v článku sdělují čtenářům fakt, že proběhla demonstrace.

Čert tě vem, Ivane... – Blesk, 2. 10. 2008

Iváne, táhni! – Šíp, 2. 10. 2008

Policisté i hasiči chtějí vyšší platy – LN, 2. 10. 2008

Demonstranti posílali ministra Langra k čertu – Právo, 2. 10. 2008

Hasiči a policisté protestovali u vnitra – MF, 2. 10. 2008

Čtenáře se Blesk a Šíp někdy snaží zaujmout frazérem v titulku, seriózní deníky mají obsahově úplnější titulek.

Už si neškrtneme... – Blesk, 15. 10. 2008

Češi už si neškrtnou! – Šíp, 15. 10. 2008

Konec výroby sirek v Česku – LN, 15. 10. 2008

Sušické Solo končí, výrobu přesune do ciziny – Právo, 15. 10. 2008

V Česku už se nevyrobí ani sirka. Sušická továrna Solo končí – MF, 15. 10. 2008

Známa česká sirkárna Solo v Česku končí – MF, 15.

O návštěvě kancléřky Merkelové v Česku a jejich výsledcích informují jednotlivá média rozdílným způsobem. Titulek Blesku je zároveň komentářem fotografie, na které kancléřka v Karolíně přebírá zlatou pamětní medaili od rektora UK Václava Hampla. Údiv kancléřky je pro list atraktivnější než prohlášení Mirka Topolánka o tom, že ČR letos patrně schválí Lisabonskou smlouvu.

To je fakt pro mě? – Blesk, 21. 10. 2008

„Lisabon letos schválíme“ – MF, 21. 10. 2008

Ratifikace Lisabonu? Možná už letos – LN, 21. 10. 2008

Merkelová přijela podpořit Topolánka – Právo, 21. 10. 2008

Merkelová byla v Praze – Šíp, 21. 10. 2008

Z titulků Blesku a Šípu není v následujícím případě patrné, že se článek týká hlasování o důvěře vládě a o tom, že vláda důvěru dostala. Titulky bulvárních listů jsou povzdechem nad rozpravou, která hlasování předcházela. Lidové noviny informaci o rozpravě přináší rovněž, nicméně zároveň v titulku podávají podstatnou informaci, tj. vláda důvěru dostala. Toto sdělení dostávají i čtenáři MF Dnes. Titulek Práva má neobvyklou formu.

To zase byly perly... – Blesk, 23. 10. 2008

To zase byla tragikomedie... – Šíp, 23. 10. 2008

Vláda – opozice 2:0 – Právo, 23. 10. 2008

Pět hodin řečnění a vláda žije dál – LN, 23. 10. 2008

Vláda přežila. Na jak dlouho? – MF, 23. 10. 2008

DALŠÍ SROVNÁNÍ TITULKŮ BLESKU, LN, MF DNES, PRÁVA A ŠÍPU

PŘÍKLAD ODLIŠNÉHO OBSAHU TITULKŮ

Titulky článků týkajících se pádu světových burz se liší co do obsahu. Zatímco čtenář Práva se dozví, že si světové burzy „vydechly“, čtenáři ostatních periodik dostávají opačnou informaci.

Padají jedna za druhou... – Blesk, 1. 10. 2008

Chaos na Wall Street – LN, 1. 10. 2008

Světové burzy si vydechly, finanční krize ale nekončí – Právo, 1. 10. 2008

Světové burzy se hroutí – Šíp, 1. 10. 2008

PŘÍKLAD OBDOBNÉ FORMY TITULKU

Titulek všech novin má někdy obdobnou formu. 14. 10. 2008 shodně titulek tvořilo příjmení následované dvojtečkou a citací dané osoby.

Kundera: Je to lež! – Blesk, 14. 10. 2008

Spisovatel Kundera: Nikoho jsem neudal – Šíp, 14. 10. 2008

Kundera promluvil: Je to lež! – LN, 14. 10. 2008

Kundera: Nikoho jsem neudal, lžou – Právo, 14. 10. 2008

Kundera: Nikoho jsem neudal – MF, 14. 10. 2008

PŘÍKLAD SHODNĚ UŽITÉHO USTÁLENÉHO SLOVNÍHO SPOJENÍ

Podobně některá slovní spojení jsou natolik ustálená, že bývají použita ve čtyřech z pěti deníků.

Dostal 13 let! – Blesk, 10. 10. 2008

Vrah Ireny Neffové dostal 13 let! – Šíp, 10. 10. 2008

Neffovi Novákovi pomohl pláč, dostal jen 13 let – Právo, 10. 10. 2008

Vrah Ireny Neffové dostal 13 let. „Zasloužil by víc,“ dodal soudce – MF, 10. 10. 2008

Třináct let za vraždu Ireny Neffové – LN, 10. 10. 2008

PŘÍKLAD OBDOBNÉHO HODNOCENÍ OBSAŽENÉHO V TITULKU

Titulky u některých článků v sobě obsahují hodnocení.

Hodnocení zápasu NHL v Praze se v titulku vyvarovaly pouze Lidové noviny.

Předražená nuda! – Blesk, 6. 10. 2008

Balík prachů a nic! – Šíp, 6. 10. 2008

V Praze se smáli Rangers – LN, 6. 10. 2008

Start NHL diváky ze sedaček nezvedal – Právo, 6. 10. 2008

Dvě tváře NHL: nuda, pak show – MF, 6. 10. 2008

PŘÍKLAD UPŘEDNOSTNĚNÍ PŘÍBĚHU JEDNOTLIVCE PŘED SKUPINOU

Noviny se někdy shodnou a titulek postaví například na „hrdinovi zápasu“. Úspěch je to, co přitahuje a zároveň i dráždí mnoho čtenářů.

Derby rozhodl amatér Šmicer – MF, 7. 10. 2008

Hrdina Šmicer zničil Spartu – LN, 7. 10. 2008

Žolík Šmicer zničil Spartu – Šíp, 7. 10. 2008

Šmicer, král Prahy! – Blesk, 7. 10. 2008

SLOVO ZÁVĚREM

Média jsou do značné míry ovlivněna požadavkem prodejnosti. Aby prodali co nejvíce výtisku, musí být čtenářsky atraktivnější než ostatní. Přes snahu o originalitu se i mezi pěti českými deníky najdou styčné body v titulku k danému tématu v určitý den: titulek má obdobnou formu, vyskytuje s v něm ustálené spojení či hodnocení, je postaven na příběhu (ne)úspěšného jednotlivce ze skupiny osob atd.

GRAFIKA

Titulky se mohou lišit svým umístěním na stránce příslušného listu, délkou, typem písma, jeho velikostí a barvou.

„Velikost titulku a umístění článku čtenáři signalizuje, jakou důležitost mu má přikládat.“

(Schimon 2003, s. 56) Oboje je dáno grafickou úpravou, kterou většinou neurčuje autor článku a která závisí na stylu listu. Zatímco bulvární listy dávají přednost velkým typům písma, seriózní noviny mívají decentnější úpravu.

TYP A VELIKOST PÍSMO

Základní typ písma titulků by měl být jednotný pro celé noviny, přičemž se mění se ve stupních, použití verzálek, minuskulí a dalších kresebných verzí. Volba z nabídky titulkových písem bývá často ovlivňována typografickou módou, snahou o originalitu a efektní dojem - žádný z těchto motivů nemusí být špatný, pokud se typograf bude řídit výtvarným citem, snahou o stylovou jednotu a rozmyslem. Disharmonické kombinace vznikají například *„... použitím titulkového písma, které je svými tvary v rozporu s obsahem titulku a typem písma, jímž je sázen text.“* (Blažej 1990, s. 101-2)

Větší stupeň titulkového písma se uplatňuje především na předních stranách Blesku a Šípu - bombastické titulky spolu s velkými barevnými fotografiemi už zdálky vybízejí ke koupi. *„Fakt, že jsou mnohdy plytké, povrchní, přefouklé a že obsah článku se s titulkem úplně neslučuje, už je vedlejší. Účel – tedy vysoká prodejnost listu – byl splněn.“* (Schimon 2003, s. 29). Blesk navíc míchá různé typy a velikosti písma - byť to někteří čtenáři mohou pokládat za projev originality, na mě toto působí poněkud nevkusně. Tento dojem ve mně co se týče grafické stránky nevzbuzují titulky MF Dnes, Lidových novin a Práva, pro které je použit stejný druh písma, jakým je sázen základní text. Velikost titulkového písma se mi zdá přiměřená textu, nad kterým jsou titulky umístěny. Výjimky tvoří otvírací články, u kterých zpravidla platí: čím menší je počet slov v titulku, tím větší je velikost písma.

PŘÍKLADY (některé také k nahlédnutí v příloze)

VĚTŠÍ STUPEŇ TITULKOVÉHO PÍSMÁ

Větší stupeň titulkového písma poutá pozornost. Většinou je použit u krátkých titulků.

Vraha pozval Paroubek?! – Blesk 11. 10. 2008

Mirku, styd' se – Blesk, 27. 10. 2008

Vražda před volbami – MF, 11. 10. 2008

Oranžové tsunami - MF 20. 10. 2008

Triumf ČSSD, krach ODS - Právo 20. 10. 2008

Vláda-opozice 2:0 - Právo 23. 10. 2008

Začala válka gangů? – Šíp, 17., 10. 2008

RŮZNÉ TYPY PÍSMÁ

Podtržené výrazy byly vytištěny jiným typem písma než ostatní slova. Pozornost čtenář upře při prvním pohledu na titulek právě na ně.

NHL má za 3 – Blesk, 6. 10. 2008

Dostal 13 let! – Blesk, 10. 10. 2008

Vklady budou jištěny do 1, 25 milionu – Blesk, 15. 10. 2008

RŮZNÁ VELIKOST PÍSMÁ TITULKU

Podtržený výraz byl sázen menší velikostí písma než zbylé výrazy.

Mirku, už prostě nejsi jednička – Blesk, 20. 10. 2008

UMÍSTĚNÍ TITULKU

Velikost titulku se přímo pojí s jeho umístěním. Titulek musí být umístěn tak, aby uváděl daný článek; nejpřirozenější místo pro něj je nad textem. Bývá na samostatných řádcích, které jsou od článku odděleny většími mezerami. Je sázen zpravidla na šířku shodnou s počtem sloupců textu, přičemž platí, že by neměl být ve vodorovném směru ve stejné linii s titulkem článku sousedního.

Titulky mohou být umísťovány v různých kompozičních variantách, vždy by však měla platit „... stálá zásada: *sepětí formy s obsahem textu a dokonalé a jednotné estetické působení*.“ (Blažej 1990, s. 102)

Přechod titulku do jiného obsahu naplňuje bulvární pojetí. Na stránkách Blesku a Šípu bývá takový titulek používán převážně ve spojení s negativními zprávami (požáry, vraždami, osobními tragédiemi i politickými a sportovními prohrami).

Analyzované titulky v MF Dnes, Lidových novinách a Právu jsou umístěny nad textem, případně nad fotografií, do které nezasahují. V případě požáru na pražském Výstavišti udělaly Lidové noviny výjimku a titulek „*Problém s pojistkou*“ (LN, 18. 10. 2008) byl součástí fotografie poničeného Průmyslového paláce.

PŘÍKLADY TITULKŮ ZASAHUJÍCÍCH DO FOTOGRAFIÍ ČI VE FOTOGRAFIÍCH UMÍSTĚNÉ (některé k nahlédnutí v příloze)

Patříčná slova umístěná ve snímku mají dokreslit atmosféru, umocnit dojem z určité události, vzbudit ve čtenářích emoce.

dojem hrůzy umocňující titulek umístěný ve fotografii z místa neštěstí *Bohoslužba se změnila v peklo* – Šíp, 1. 10. 2008

titulky umístěné ve snímku hořícího, poničeného Průmyslového paláce umocňují dojem tragédie

Začala válka gangů? – Šíp, 17. 10. 2008

Kočku stíhá rána za ranou – Šíp, 17. 10. 2008

Zkáze předcházel záhadný výbuch! – Šíp, 18. 10. 2008

Za dvě hodiny shořela miliarda – Šíp, 18. 10. 2008

zmar cítí čtenář při pohledu na snímek zničené budovy, do něhož zasahuje titulek *Třetina*

Průmyslového paláce lehla popelem – Blesk, 17. 10. 2008

fotomontáž snímku Paroubka, Béma a Topolánka (jehož hlava vykukuje z truhly), ve které je umístěn titulek *Topolánku, ZALEZ* – Šíp, 20. 10. 2008

nenávist může vzbuzovat kombinace fotografie obviněných v tzv. kuřimské kauze a titulek *Bestie dostaly 43 let* – Blesk, 25. 10. 2008

TUČNÉ PÍSMO

Titulky bývají tištěny tučným písmem, které se obecně „... používá všude tam, kde má zdůrazněný text nápadně upoutat pozornost.“ (Blažej 1990, s. 97).

MF Dnes udělala výjimku a tři kurzivou vysázené titulky nezvýraznila tučným písmem.

Bitkař Kočí se nasoukal do vozíku a dal tři góly – MF, 2. 10. 2008

Mámu zavřeli, řeknou chlapcům – MF, 25. 10. 2008

Ač těžce zraněný, bojoval o životy kamarádů – MF, 29. 10. 2008

Zatímco tučné písmo je společným rysem titulků všech pěti deníků, o žádné z dalších technik vyznačování v textové sazbě toto neplatí.

KURZIVA

Vedle tučného písma je nejčastějším způsobem vyznačování v analyzovaných titulcích kurziva. Stejně jako verzátky ani ji bychom však nenašli ve všech novinách. Čtenáři se s kurzivou v titulku nesetkali na stránkách Šípu, který si vystačil s verzátkami, podtržením, různými velikostmi a typy písma a barev. V Blesku byly kurzivou vysázeny pouze tři titulky, o poznání více s ní pracují Právo (15x), Lidové noviny (16x) a MF Dnes (17x). Kurziva vyvolává ve čtenářích dojem odlehčenosti, objevuje se v titulcích anket, rozhovorů, článků vážících se k příběhu určité osoby, jejího úspěchu či neúspěchu (např. sportovců a politiků). Je zajímavé, že u některých zpráv volí tento způsob vyznačování shodně více deníků.

PŘÍKLADY KURZIVY

ANKETY

Co si myslíte o obvinění Milana Kundery? – MF, 14. 10. 2008

Co bude s vládou a premiérem Topolánkem? – MF, 20. 10. 2008

ROZHOVORY

Takovéto vítězství žádná jiná strana nezažila – LN, 20. 10. 2008
Dám šanci mladým, říká nový kouč - MF, 8. 10. 2008
Skočil po tašce, vytáhl pistoli a třikrát to do něj napálil – Právo, 11. 10. 2008

OSOBNÍ PŘÍBĚHY, ÚSPĚCHY A NEÚSPĚCHY

Ač těžce zraněný, bojoval o životy kamarádů - MF 29. 10. 2008
Porazil syna, padal mu bič a zřejmě skončí - Právo 13. 10. 2008
Bendl vyhrál doma i u Ratha – Právo 20. 10. 2008

DOJEM ODLEHČENOSTI

V neděli si přispěte, pak přetočte hodiny! – Blesk, 25. 10. 2008
Konec tesilových obleků v ČSSD – LN, 20. 10. 2008
Komunisté rozdávali úsměvy a řízky – LN, 20. 10. 2008
Zelení svůj neúspěch zapili – LN, 20. 10. 2008
Jak premiér knokautoval fotografa – LN, 27. 10. 2008
Dali jsme jim! neslo se Lidovým domem – Právo, 27. 10. 2008

SHODNĚ UŽITÁ KURZIVA

Klaus na návštěvě USA – Blesk, 2. 10. 2008
Klaus: Tleskalo mi 300 lidí / Novinář: Přišli jsme jen tři – MF, 2. 10. 2008
Jak český prezident radil Američanům – Právo, 2. 10. 2008

Je to pravda: V Karlově mostě jsou vajíčka – MF, 16. 10. 2008
V maltě Karlova mostu se našly vejce a mléko – Právo, 16. 10. 2008

VERZÁLKY

Deníky se liší rovněž v použití verzálek, které se v analyzovaných titulcích vyskytují v Šípu, Blesku a jednou v Lidových novinách. Grafici obou tiskovin je používají ke zdůraznění určitého výrazu a jeho odlišení od ostatních slov. Jakkoli je cílem použití verzálek zdůraznit tento text, je třeba je, ... *používat uvážlivě, protože už při více slovech*

za sebou nepůsobí opticky příznivě menší proklad od přecházející řádky...“ (Blažej 1990, s. 97).

PŘÍKLADY VERZÁLEK

Zdůraznění určitého výrazu.

AC SPARTA TRAPAS PRAHA – Blesk, 8. 10. 2008

Lidé řekli NE Topolánkovi - LN, 27. 10. 2008

Ukažte Amíkům ČESKÝ KOTEL! - Šíp, 4. 10. 2008

Topolánku, ZALEZ! - Šíp, 20. 10. 2008

PODTRŽENÍ

Bulvární nádech má další možnost vyznačování v textové sazbě – podtržení určitého výrazu, případně celého titulku linkou. V analyzovaných titulcích Lidových novin, MF Dnes a Práva se tento jev nevyskytl ani jednou. V Šípu a Blesku se objevil shodně po dvou případech, z toho třikrát byl titulek podtržen červenou barvou, která ještě více upoutala pozornost.

PŘÍKLADY PODTRŽENÍ

Podtržení celého titulku linkou je charakteristickým rysem bulvárních tiskovin.

Co se na Výstavišti stalo? – Blesk, 18. 10. 2008

Mirku, už prostě nejsi jednička – Blesk, 20. 10. 2008

Klause porazil cheesburger! – Šíp, 2. 10. 2008

Znechucení voliči zůstali doma – Šíp, 18. 10. 2008

BARVA

Základní barvou v typografii je černá, v kontrastu s ní je nejběžnější jasně červená. „V monotónní šedi novinových stránek působí barva osvěžujícím dojmem, k ní směřuje oko čtenáře jako k záchytnému bodu“ (Schimon 2003, s. 65) Zvláště bulvární listy toho dokáží beze zbytku využít a použitím pestré barvy poutají pozornost k článkům, které by percipientům neměly uniknout. Grafici Blesku si k údernosti vypomáhají nejčastěji červenou barvou, a to v písmu slov titulku, lince i orámování. Hojně používají bílou, která vynikne na pozadí barevných fotografií. Barva má nejen poutat pozornost k textům, ale také umocnit dojem z článku - titulky článků z fotbalového prostředí jsou proto někdy sázeny zelenou barvou či jsou zeleně orámovány. Deník také využívá hru se stranickými (popř. klubovými) barvami a kontrast barvy písma titulku a rámečku, ve kterém je umístěn. Barevností se titulky Šípu podobají titulcům Blesku – vedle černé jsou titulky nejčastěji tištěny červenou barvou, bývají vsazeny do rámečků, případně barevně podtrženy. List rovněž využívá hru s barvami politických stran a sportovních klubů. Seriózní tiskoviny pracují s barvami v titulcích v daleko menší míře než bulvární periodika. Červeně jsou tištěna pouze určitá slova v titulcích Práva a Lidových novin, zatímco analyzované titulky MF Dnes jsou sázené pouze černě. S ostatními barvami a titulky v rámečcích seriózní tiskoviny nepracují, neboť tyto efekty mají bulvární nádech a jmenovaná média si přejí být považována za seriózní.

PŘÍKLADY

TITULKY TIŠTĚNÉ ZČÁSTI ČERVENOU A ZČÁSTI ČERNOU BARVOU

60 metrů je dělilo od smrti! – Blesk, 2. 10. 2008

Cestující: Šlapali jsme po mrtvých – Blesk, 4. 10. 2008

Slonkova hlava odvrátila trapas! – Šíp, 16. 10. 2008

Bude Hamilton mistr? – Šíp, 18. 10. 2008

ČERVENĚ TIŠTĚNÉ TITULKY

Tyto titulky poutají pozornost, ale mohou působit vulgárně.

Závodník (16) usmrtil diváka – Blesk, 13. 10. 2008

Mirku, styd' se! – Blesk, 27. 10. 2008
Řidič zabloudil. Zemřeli čtyři lidé – LN 4. 10. 2008
Sestry-tyranky jdou za mříže – Právo, 25. 10. 2008
Bohoslužba se změnila v peklo – Šíp, 1. 10. 2008
Světové burzy se hroutí! – Šíp, 1. 10. 2008

ZELENĚ TIŠTĚNÝ TITULEK + TITULEK V ZELENÉM RÁMEČKU

Titulky tohoto typu umocňují dojem z článku.

Taje(m)ný kolaps – Blesk, 13. 10. 2008
Šmicer, král Prahy! – Blesk, 7. 10. 2008

TITULKY, VE KTERÝCH SE VYSKYTLY STRANICKÉ A KLUBOVÉ BARVY

Hra se stranickými barvami je příznačná pro bulvární periodika.

oranžová - *Paroubkova oranžová zaplavila Senát* - Blesk, 27. 10. 2008
oranžová - *ČSSD útočí na Senát... a kraje už mu patří* – Blesk, 20. 10. 2008
modrá - *Proti králi stojí dva princové* – Šíp, 31. 10. 2008
modrá a oranžová - *A Topolánek? Nejdřív boxoval, pak dostal K. O.* – Šíp, 27. 10. 2008
spartánské barvy - *Lavička nabídl rezignaci!* – Šíp, 7. 10. 2008

ORÁMOVANÉ TITULKY

červené písmo v černém - *„Závodník (16) usmrtil diváka“* - Blesk, 13. 10. 2008
bílé písmo v černém - *Vládnete vy, nebo mafie?* – Blesk, 18. 10. 2008
bílé písmo ve fialovém - *Bém: V lodi je díra a já ji teď spravím!* – Šíp, 29. 10. 2008
bílé v oranžovém - *ČSSD deklasovala ODS v boji o Senát* – Šíp, 27. 10. 2008

INTERPUNKCE

Jednotlivé deníky v různé míře pracují s interpunkčními znaménky, významnou formou aktivace textu jsou vykřičník a otazník.

TEČKA

Za titulkem se tečka nepíše, obsahují ji však titulky tvořené více větami.

Tečka mezi více větami je charakteristická pro seriózní noviny, bulvár mezi ně vkládá otazníky a vykřičníky. Rozčleněním větného (souvětného) schématu se jednotlivé věty zvýrazní a titulek může působit úderněji než by tomu bylo v případě souvětí.

Př. chce-li autor zdůraznit, že se při akci hajlovalo, rozčlenění souvětí *Létaly dlažební kostky a lahve, hajlovalo se* a titulek dostane tento tvar: *Létaly dlažební kostky a lahve.*

Hajlovalo se – MF, 3. 10. 2008

Řidič zabloudil. Zemřeli čtyři lidé – LN, 4. 10. 2008

Větné ekvivalenty

Osamostatňování větných členů má „funkci obsahově doplňovací nebo emocionální a zároveň aktualizací.“ (Příruční mluvnice češtiny 1995, s. 754)

Růžička začíná misi. S Jágrem – LN, 31. 10. 2008

Krise dorazila do Evropy. Naplno – MF, 1. 10. 2008

ČÁRKA

Čárku obsahovaly analyzované titulky tvořené výčtem či souvětím, mající formu oslovení a v titulky, ve kterých se vyskytuje spojka nebo ve významu vylučovacím.

Výčet se vyskytuje ojediněle. Pokud se v něm neobjeví expresivní slova, čtenářovu pozornost příliš neupoutá.

Chybějící góly, nápady, pokora – MF, 13. 10. 2008

Klaus vyznamenal Panenku, Pačese, Branalda, Beňačkovou – Právo, 29. 10. 2008

V souvětí v titulcích mnohdy chybí spojovací výraz (*Nezapomeňte, že v noci na neděli se děle vyspíme*). Svou roli přitom hraje úspora místa.

V neděli si přispěte, pak přetočte hodiny! – Blesk, 25. 10. 2008

O víkendu končí letní čas, ručička se o hodinu vrátí – LN, 25. 10. 2008

Bush uspěl, na tahu je Sarkozy – MF, 4. 10. 2008

Střelec chápal, když lidi pískali – Právo, 16. 10. 2008

Nezapomeňte, v noci na neděli se děle vyspíme – Šíp, 25. 10. 2008

Oslovení používají převážně bulvární listy. Lidové noviny tento titulek použily u článku týkajícím se kandidatury Pavla Béma na post šéfa ODS.

Mirku, už prostě nejsi jednička – Blesk, 20. 10. 2008

„Mirku, máš to mít“ – LN, 29. 10. 2008

Topolánku, ZALEZ! – Šíp, 20. 10. 2008

Spojku nebo ve vylučovacím významu použil v analyzovaných titulcích deník Blesk.

Vítězství, nebo smrt! – Blesk, 7. 10. 2008

Vládnete vy, nebo máfie? – Blesk, 18. 10. 2008

OTAZNÍKY

„V mediálních sděleních otázka nemůže plnit svou primární funkci (vyvolat řečovou reakci projevu). Má tedy specifické postavení.“ (Fliegl 2004, s. 36) Snaží se navodit určitý problém, může vyzývat k položení si otázky, případně následuje odpověď formulovaná autorem článku. Někdy může být také výrazem pochybnosti.

„Blesk si je často dobře vědom, že za konstatování určitých polopravd či lží by byl právně napadnutelný, a tak otazníky a vykřičníky užívá velmi často.“ (Millianová 2004, s. 20) Bez otazníku by se význam těchto vět změnil z domněnky na fakt.

Otazníky se v titulcích vyskytovaly: MF 18x, Blesk 15x, LN 10x, Šíp 7x, Právo 1x.

PŘÍKLADY DOMNĚNKY

Udal esťébákům kamaráda? – Blesk, 15. 10. 2008

Rozhodly poplatky u doktora? – MF 20. 10. 2008

Vypral stamiliony v Praze? – Šíp, 8. 10. 2008

VYKŘIČNÍKY

Bulvární periodika se snaží zaujmout recipienta již při prvním pohledu do novin, některé titulky jsou proto ukončeny vykřičníky, mají charakter vět zvolacích. Seriozní deníky jsou s tímto v titulcích opatrnější, neboť vykřičníky mají bulvární nádech.

Vykřičníky se v titulcích vyskytovaly: Šíp 27x - z toho jednou dvojité, Blesk 25x, MF 6x, LN 3x, Právo 3x.

PŘÍKLADY

Vykřičník v titulcích zdůrazňuje dané věty a přitahuje pozornost čtenářů.

Jágr: Zase dva góly! - Blesk, 1. 10. 2008

Kundera promluvil: Je to lež! - LN, 14. 10. 2008

Výhodné jízdenky? Zrušíme! - MF, 9. 10. 2008

Voliči vzkázali vládě: Jděte! - Právo, 27. 10. 2008

Bad Blue Boys, jste zvířata! - Šíp, 3. 10. 2008

SPOJENÍ OTAZNÍKU A VYKŘIČNÍKU

V bulvárních denících se kromě toho používá také spojení otazníku a vykřičníku, které „... v psaném textu zakončuje větu s formou otázky, primárně však není záměrem výpovědi něco 'zjišťovat', na něco se 'ptát'.“ (Janovec a kol. 2006, s. 117)

PŘÍKLADY

Vraha pozval Paroubek?! - Blesk, 11. 10. 2008

Finanční trhy na pokraji zhroutilí?! - Blesk, 13. 10. 2008

Podvod Ferrari?! - Šíp, 20. 10. 2008.

UVOZOVKY

Uvozovky ve svých titulcích nejčastěji uvádí Lidové noviny (13x) a MF Dnes (8x), následované Bleskem (5x) a Šípem (1x). V analyzovaných titulcích Práva bychom po

uvozovkách pátrali marně, u ostatních deníků jsou nejčastěji uvozovky v titulku použity, pokud je citována přímá řeč určitých osob. Citace činí titulek poutavější.

Do uvozovek se rovněž „... dávají výrazy, od jejichž dopadu se chce autor z různých důvodů distancovat (jedná se o výraz nespisovný, nářeční, domácí, vulgarismus, který stylisticky neodpovídá typu textu) nebo chce uvozovkami naznačit svůj osobní postoj, např. ironii, sarkasmus apod“ (Janovec a kol. 2006, s. 89)

PŘÍKLADY UVOZOVEK - PŘÍMÁ ŘEČ

„*Đuričko vytáhl pistoli a třikrát do Kočky jr. střelil*“ – Blesk, 11. 10. 2008

Generál Pícek: „Snad z toho bude tradice“ – LN, 29. 10. 2008

Vrah Ireny Neffové dostal 13 let. „Zasloužil by víc,“ dodal soudce – MF, 10. 10. 2008

„*Schvarzenberg: Voliči nám vzkazují „polibte si šos!“* – Šíp, 20. 10. 2008

PŘÍKLADY - VÝRAZY V UVOZOVKÁCH

Metafora

Televizní věž má novou devítitunovou „špičku“ - Blesk, 7. 10. 2008

Směnárna byla „pračka na prachy“ - Blesk, 8. 10. 2008

Hovorové výrazy

Miliardy „pralo“ více směnáren - MF 8. 10. 2008

Ve směnárně „vyprali“ možná i více než 5 miliard - LN 8. 10. 2008

Nespisovné výrazy

Sparta hravě „smázla“ Slavii - MF 22. 10. 2008

Ironie

“Hvězdy“ Kubiceho zprávy - LN, 11. 10. 2008

TŘI TEČKY

Tři tečky v novinových titulcích nejčastěji naznačují, že text je pokračováním článku z předchozích stran. V ostatních případech vyjadřují, že část textu byla vynechána.

V analyzovaných titulcích pětice českých deníků se tři tečky nejčastěji objevovaly na stránkách Blesku (7x) a Lidových novin (4x), méně v MF Dnes (2x) v Šípu (1x). V deníku Právo jsem nezaznamenala žádný případ jejího výskytu.

PŘÍKLADY UŽITÍ TŘÍ TEČEK VE SMYSLU VYNECHÁNÍ ČÁSTI TEXTU

To zase byly perly... - Blesk, 23. 10. 2008

Topolánek: Odejdu, ale... - MF 27. 10. 2008

Dostanu se z toho, ale... - LN, 11. 10. 2008

To byla zase tragikomedie... - Šíp 23. 10. 2008

DVOJTEČKA

Dvojtečka je v titulcích užívána pro ekonomičnost zápisu (Janovec a kol. 2006, s. 84).

Někdy odděluje citáty od jmen osobností nebo institucí.

S dvojtečkou v titulcích pracují ve větší míře seriózní média (MF 30x, Právo 18x, LN 12x), v menší míře bulvární periodika (Blesk 9x, Šíp 5x).

PŘÍKLADY DVOJTEČKY

Jágr v Praze: Fanoušci znovu „utřou“? - Blesk, 31. 10. 2008

Deník Sun: Rosický je v nemocnici - LN, 13. 10. 2008

Vláda – opozice 2:0 - Právo, 23. 10. 2008

2008: pohroma pro investice - MF, 1. 10. 2008

Karlův most: V maltě byla vejce! - Šíp, 16. 10. 2008

ZÁVORKY

Závorky se ve sledovaných titulcích objevily třikrát, a to pouze na stránkách deníků považovaných za bulvární.

Jágr se (snad) vrací!- Šíp, 31. 10. 2008

Slovem „snad“ autor naznačuje, že informace o návratu Jaromíra Jágra není potvrzena.

Tím, že tento výraz uvádí v závorce, dává najevo, že se podle něj jedná o v podstatě jistou záležitost.

Závodník (16) usmrtil diváka - Blesk 13. 10. 2008

Věk v titulcích obvykle uváděn nebývá, zde však redaktoři Blesku chtěli zdůraznit závodníkův věk. Číslice přitom má větší efekt než věk uvedený slovy.

„Taje(m)ný kolaps!“ Blesk 13. 10. 2008

Závorka je v tomto případě součástí hry s písmeny, která Blesku slouží k vyjádření názoru, že nevolnost Tomáše Rosického byla nejen utajovaná, ale i obestřena určitým tajemstvím.

SPOJOVNÍK

V analyzovaných titulcích se objevil rovněž spojovník (*Oranžovo-rudá republika* - LN 20. 10. 2008). „*Spojovník spojuje dvě části nebo dvě slova, naznačuje jejich blízkost*“ (Janovec a kol. 2006, s. 130). Zde se jedná o blízkost ČSSD a KSČM, neboť sociální demokracie - vítěz voleb ve všech krajích mimo Prahy – nevyklučuje vytvoření koalic s komunisty.

POMLČKA

Ve třech analyzovaných titulcích byla užita pomlčka, která „*má v textu podobnou funkci jako čárka (...) výrazněji od sebe odděluje jednotlivé složky textu...*“ (Janovec a kol. 2006, s. 128)

Nerušit, nevybírat, vydržet – radí ekonomové - MF 1. 10. 2008

Start nejslavnější soutěže – a naživo! - MF 6. 10. 2008

Vláda – opozice 2:0 - Právo 23. 10. 2008 - Forma tohoto titulku je charakteristická pro zprávy přinášející výsledky sportovního klání. Zde uvedené skóre a pomlčka mezi subjekty signalizuje, že mezi nimi panuje rivalita. Místo ní by mohla být užita předložka „kontra“.

PLUS, ROVNÍTKO

Plus a rovnítko - pro publicistický styl neobvyklá interpunkční znaménka – se objevují na stránkách MF Dnes (*Slavia + Rangers = tým* - MF 6. 10. 2008, *Bém + Topolánek = rozkol* - MF 29. 10. 2008, *Kočka = Výstaviště. Už 40 let* - MF 18. 10. 2008). V prvních dvou případech jsou pomocí znaménka plus spojeny dva týmy (osobnosti) a slovo za rovnítkem definuje jejich vztah. Ve třetím příkladu rovnítko znázorňuje, že oba subjekty jsou spolu neodmyslitelně spjaty.

PŘEŠKRTNUTÍ

Pro novinové titulky neobvyklou úpravu použil Blesk 8. 10. 2008 a Šíp 9. 10. 2008 (k nahlédnutí v příloze). Blesk v titulku AC SPARTA PRAHA přeškrtnul slovo SPARTA a nahradil jej výrazem TRAPAS. Ten je jednak přesmyčkou slova SPARTA, jednak zhodnocením situace v klubu, ze kterého odstoupil trenér Vítězslav Lavička.

Šíp ve slově spartánský přeškrtnul ý a nahradil jej á. Vznikl tak titulek *Spartánský/á LAVIČKA? Elektrické křeslo!*

Toto originální a poněkud křiklavé pojetí titulku by bylo v seriózní žurnalistice nevhodné.

ZÁVĚR

Na základě analyzovaných titulků lze odvodit určité tendence bulvárních a seriózních listů co se týče jazyka i grafiky.

V obou typech tiskovin je základem titulků spisovný jazyk.

V bulvárních listech se vyskytuje také obecná čeština. Tento typ tiskovin hojně pracuje s frazémy a metaforami, mnohdy se tak děje na úkor jednoznačnosti a srozumitelnosti.

Titulky bývají ukončeny otazníky a vykřičníky, případně se vyskytuje spojení otazníku a vykřičníku. Z hlediska zdvořilostního principu se jeví jako nevhodné užití tykání a vokativu ve směru k aktérům událostí. K navození pocitu blízkosti se čtenáři si bulvární listy vypomáhají 1. osobou plurálu. Úspora místa a údernost jsou důvodem minimálního výskytu souvětí a více vět v titulcích.

Seriózní deníky používají spisovnou češtinu, na rozdíl od bulváru pracují i s cizími slovy.

Tento typ tiskovin častěji využívá souvětí a více vět v titulcích, naopak s vykřičníky jsou seriózní noviny opatrnější. Jelikož se jako žádoucí jeví perspektiva nezúčastněného pozorovatele, neužívají tato média sloveso v 1. osobě plurálu.

Jazyk Blesku a Šípu je typickým jazykem bulváru. Lidové noviny, MF Dnes a Právo lze v tomto směru považovat za seriózní média. V jednom titulku Práva se objevil obecněčeský výraz, což vnímáme jako projev bulvarizace seriózních tiskovin.

K zaujetí čtenáře a zvýšení prodejnosti titulu si bulvár vypomáhá palcovými titulky, barevností a vyznačováním v textové sazbě. Bulvární tiskoviny upřednostňují větší stupeň písma, případně střídání různých typů a velikosti písma v jednom titulku. Pracují převážně s krátkými titulky. Takové titulky vyvolávají zvědavost percipientů, mnohdy nebývají obsahově úplné a mohou být zavádějící. Grafici bulváru rozkládají obsah titulků do několika řádek, přičemž na jeden řádek často připadá pouze jedno slovo. Tyto praktiky jsou příznačné především pro titulní strany, které poutají pozornost čtenářů a konkrétní titul prodávají. Charakteristickým rysem bulváru je podtržení titulků, použití verzálek a absence kurzívy. Bulvární pojetí rovněž naplňuje přechod titulků do jiného obsahu. Pozornost k článkům, které by čtenářům neměly uniknout, poutají tyto deníky také za pomoci použití pestré barvy a rámečků.

Grafická úprava seriózních listů je o poznání decentnější. Velikost titulkového písma bývá přiměřena textu, nad kterým jsou titulky umístěny, výjimku mohou tvořit otvírací články. Titulky obvykle nepřesáhnou jeden, případně dva řádky. Bývají sázeny černou barvou, nepřesahují do jiného obsahu a nebývají umístěny v rámečcích. Kurziva se v titulcích objevuje, verzálky jsou naopak pro svůj bulvární nádech zapovězeny.

Z tohoto hlediska se Blesk a Šíp jeví jako bulvární periodika. MF Dnes, Právo a Lidové noviny na základě grafické úpravy lze označit jako seriózní média, nicméně červeně tištěná slova v titulcích Práva a Lidových novin považují za znak jejich bulvarizace.

V analyzovaných titulcích Lidových novin se jedenkrát vyskytly verzálky, v jednom případě byl titulek zasazen do fotografie. Byť oboje nebylo použito tak okázale jako v Šípu a Blesku, mohli bychom to rovněž považovat za známku bulvarizace.

Informační hodnota některých titulků je přinejmenším diskutabilní, deníky se snaží probudit ve čtenářích zvědavost a zájem. Obsahově úplnější titulky mívají seriózní tiskoviny. I ony však stejně jako bulvár porušují Griceův kooperační princip, nejčastěji bývá porušena maxima kvality (ironií, metaforou, polopravdou). Bulvární deníky často užívají pojmenování s hodnocením, což jeden z prostředků jazykové manipulace.

POUŽITÁ LITERATURA

- Bečka, J.: *Jazyk a styl novin*. Praha 1973.
- Blažej, B.: *Grafická úprava tiskovin pro IV. ročník SPŠG, studijní obor polygrafie*. Praha 1990.
- Blažek, B.: *Tváří v tvář obrazovce*. Praha 1995.
- Burns, L. S.: *Žurnalistika*. Přel. Hana Loupová. Praha 2004.
- Defleur, M. L. - Ball-Rokeach, S. J.: *Úvod do teorie masové komunikace*. Přel. Jan Jiráček a Otakar Šoltys. Praha 1996.
- Čechová, M. a kol.: *Stylistika současné češtiny*. Praha 1997.
- Fliegl, T.: *Událost, její zobrazení a titulek*. Praha, FSV 2004.
- Hoffmannová, J.: *Jazyková neformálnost a „kolokvializace“ v českých médiích*. In: Jazykovědné aktuality, informativní zpravodaj českých jazykovědců. Roč. XLV. 2008/3, 4. ISSN 1212-5326
- Janovec, L. a kol.: *Jak používat čárku a další interpunkční znaménka*. Praha 2006.
- Jauris, M. – Zastávka, Z.: *Základy neformální logiky: Učební text pro střední školy*. Praha 1992.
- McNair, B.: *Sociologie žurnalistiky*. Přel. Hana Loupová. Praha 2004.
- Machová, S. – Svehlová, M.: *Sémantika a pragmatická lingvistika*. Praha 2001.
- Machová, S. – Šamalová, M.: *Výuka pragmatických aspektů řečové komunikace ve vyšších třídách gymnázií a na SOS*. Praha 2005.
- Millianová, M.: *Typologie a popis struktury titulků na první straně výrazně odlišných deníků*. Praha, FSV 2004.
- Osvaldová, B. – Halada, J.: *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové spolupráce*. Praha 2007.
- Příruční mluvnice češtiny*. Praha 1995.
- Russ-Mohl, S.: *Žurnalistika*. Přel. Hana Bakičová. Praha 2005
- Trampota, T.: *Zpravodajství*. Praha 2006.
- Schimon, P.: *Kde začíná bulvár v novinové typografii*. Praha, FSV 2005.

TIŠTĚNÁ PERIODIKA

- Blesk. Praha: RINGIER ČR. Vychází sedmkrát týdně. Citováno od 1. 10. 2008 do 31. 10. 2008
- Lidové noviny. Praha: Lidové noviny, a.s. Vychází šestkrát týdně. Citováno od 1. 10. 2008 do 31. 10. 2008. ISSN 0862-5921
- MF DNES. Praha: MAFRA, a. s. Vychází šestkrát týdně. Citováno od 1. 10. 2008 do 31. 10. 2008. 1210-1168
- Právo. Praha: Borgis, a.s. Vychází šestkrát týdně. Citováno od 1. 10. 2008 do 31. 10. 2008. ISSN 1211-2119
- Šíp. Praha: Vltava-Labe-press, a.s. Vychází šestkrát týdně. Citováno od 1. 10. 2008 do 31. 10. 2008

RESUMÉ

Ve své bakalářské práci jsem se zaměřila na rozbor a srovnání novinových titulků pěti českých deníků – Blesku, Lidových novin, Mladé fronty Dnes, Práva a Šípu. Základem mi byl vzorek titulků z října roku 2008. Analyzované titulky se týkaly vybraných událostí, o kterých daný den informovala všechna vybrané tiskoviny.

Cílem mé práce bylo vysledovat obecné tendence při tvorbě novinových titulků v bulvárních a seriózních tiskovinách.

V teoretické části práce jsem se věnovala médiím a masové kultuře obecně, rozdílům mezi bulvárním a seriózním tiskem a vysvětlila jsem základní pojmy týkající se novinových titulků.

V praktické části jsem nejprve rozdělila analyzované novinové titulky podle vybrané typologie. Dále jsem se zaměřila na užitý jazyka, jazykovou manipulaci a informační hodnotu titulků. Nakonec jsem se věnovala grafice a interpunkci titulků. V závěru jsem zobecnila a shrnula výsledky, ke kterým jsem v průběhu práce dospěla.

In the bachelor thesis I focused on analysis and headlines comparison of five czech newspapers – Blesk, Lidové noviny, Mladá fronta Dnes, Právo and Šíp. The base was the sample of headlines printed in October 2008. Analysed headlines was concerned in choosing events, which given day informed all chosen stationeries about.

The goal of my thesis was to trace up common determinations in creation headlines in tabloid and serious stationeries.

In pure part of thesis I focused the media and mass culture generally, the differences between tabloid and serious press and I explained the basic concepts referring to headlines. At first, in practical part I divided headlines into several groups according to the choosing typology. Then, I focused on language of headlines, language manipulating and informative quality of headlines. In a conclusion, I generalized and summarized the results, which I reached during working on my thesis.

KLÍČOVÁ SLOVA

Automatizace a aktualizace jazykových prostředků

Barevnost

Bulvár

Bulvarizace

Délka titulku

Frazémy

Grafika

Informační hodnota

Interpunkce

Jazyková manipulace

Maxima kvality

Média

Metafory

Novinový titulek

Otazníky

Pojmenování s hodnocením

Seriózní žurnalistika

Spisovná čeština

Tykání

Velikost písma

Větné struktury

Vokativ

Vykřičníky

Zdvořilostní titulek

PŘÍLOHY

ANALYZOVANÝCH TITULŮ

SEZNAM

1. Úvod
2. Účel a rozsah
3. Odkazy
4. Zkratky a zvláštní označení
5. Popis měřidla
6. Popis měřidla
7. Popis měřidla
8. Popis měřidla
9. Popis měřidla
10. Popis měřidla
11. Popis měřidla
12. Popis měřidla
13. Popis měřidla
14. Popis měřidla
15. Popis měřidla
16. Popis měřidla
17. Popis měřidla
18. Popis měřidla
19. Popis měřidla
20. Popis měřidla
21. Popis měřidla
22. Popis měřidla
23. Popis měřidla
24. Popis měřidla
25. Popis měřidla
26. Popis měřidla
27. Popis měřidla
28. Popis měřidla
29. Popis měřidla
30. Popis měřidla
31. Popis měřidla
32. Popis měřidla
33. Popis měřidla
34. Popis měřidla
35. Popis měřidla
36. Popis měřidla
37. Popis měřidla
38. Popis měřidla
39. Popis měřidla
40. Popis měřidla
41. Popis měřidla
42. Popis měřidla
43. Popis měřidla
44. Popis měřidla
45. Popis měřidla
46. Popis měřidla
47. Popis měřidla
48. Popis měřidla
49. Popis měřidla
50. Popis měřidla
51. Popis měřidla
52. Popis měřidla
53. Popis měřidla
54. Popis měřidla
55. Popis měřidla
56. Popis měřidla
57. Popis měřidla
58. Popis měřidla
59. Popis měřidla
60. Popis měřidla
61. Popis měřidla
62. Popis měřidla
63. Popis měřidla
64. Popis měřidla
65. Popis měřidla
66. Popis měřidla
67. Popis měřidla
68. Popis měřidla
69. Popis měřidla
70. Popis měřidla
71. Popis měřidla
72. Popis měřidla
73. Popis měřidla
74. Popis měřidla
75. Popis měřidla
76. Popis měřidla
77. Popis měřidla
78. Popis měřidla
79. Popis měřidla
80. Popis měřidla
81. Popis měřidla
82. Popis měřidla
83. Popis měřidla
84. Popis měřidla
85. Popis měřidla
86. Popis měřidla
87. Popis měřidla
88. Popis měřidla
89. Popis měřidla
90. Popis měřidla
91. Popis měřidla
92. Popis měřidla
93. Popis měřidla
94. Popis měřidla
95. Popis měřidla
96. Popis měřidla
97. Popis měřidla
98. Popis měřidla
99. Popis měřidla
100. Popis měřidla

SEZNAM ANALYZOVANÝCH TITULKŮ

BLESK

1. 10. 2008

Už osmá oběť

V panice ušlapali 170 lidí

Jágr: Zase dva góly!

Bankovní domino zasáhne i Česko?

Padají jedna za druhou...

Dřeváci útočníci!

2. 10. 2008

Večeře za statisíce a nezájem novinářů

Čert tě vem, Ivane...

60 metrů je dělilo od smrti!

Hráli florbal v „Jedličkárně“

3. 10. 2008

Ohně i střelba

4. 10. 2008

Cestující: Šlapali jsme po mrtvých

Finanční krize: Záchranný plán schválen

Zatluče soupeře do země?

6. 10. 2008

Předražená nuda!

NHL má za 3

7. 10. 2008

Televizní věž má novou devítitunovou „špičku“

Šmicer, král Prahy!

Vítězství, nebo smrt!

70 mrtvých, těla pod troskami

8. 10. 2008

Směnárna byla „pračka na prachy“

Táta Jarolím proti synovi

AC SPARTA TRAPAS PRAHA

9. 10. 2008

Komu a jak? Velký přehled cen

České dráhy opět zdražují!

Selhal jsem!

Očima Daniela Křetínského: Proč jsem je vyhodil

10. 10. 2008

Jen 13 let!

Dostal 13 let!

11. 10. 2008

Vraha pozval Paroubek?!

„Ďuričko vytáhl pistoli a třikrát do Kočky jr. střílil“

13. 10. 2008

Ve Stromovce je zase kráter!

Finanční trhy na pokraji zhroutení?!

Závodník (16) usmrtil diváka

I šneci by byli rychlejší!

I šnek je rychlejší!

Taje(m)ný kolaps!

Udal estébákům kamaráda?

Sixteen obhájila!

Klip je po smrti a Amant Gris ostrouhal

14. 10. 2008

Vláda musí opustit zámek

Kundera: Je to lež!

15. 10. 2008

Vklady budou jištěny do 1, 25 milionu

Už si neškrtneme...

16. 10. 2008

Potvrzeno: Karlův most stojí na vejcích!

Ale za co vlastně?

Z toho bolely oči

Pískot chápu

17. 10. 2008

Ohnivé peklo na Výstavišti
Třetina Průmyslového paláce lehla popelem
Kočkovi: Chtějí nás zlikvidovat!
Masakr zastavil zaseklý náboj

18. 10. 2008
Co se na Výstavišti stalo?
Vládnete vy, nebo mafie?
Tak Češi volili zastupitele a senátory
Smrt u urny
Nikdo ho nemá rád!
Selže Hamilton?

20. 10. 2008
Mírku, už prostě nejsi jednička
Topolánek: Bože, proč?
ČSSD útočí na Senát ... a kraje už mu patří
Ferrari: Podvodníci!

21. 10. 2008
To je fakt pro mě?
Kaplický cenu odmítl převzít

22. 10. 2008
Slavia uspěla jen v boxu

23. 10. 2008
To zase byly perly...
... a pohřbili Kočku
Pohřeb v potocích slz a záplavě květin

24. 10. 2008
Bendl řekl ne!
Senátoři podruhé

25. 10. 2008

V neděli si přispěte, pak přetočte hodiny!

Bestie dostaly 43 let

27. 10. 2008

Mirku, styd' se!

Topolánku, už je toho dost!

Premiér: Odejdu, ale

Paroubkova oranžová zaplavila Senát

I sněmovna se už brzy změní

29. 10. 2008

Bém, nebo Topolánek?

Tlačenice v dešti

Co vidělo 80 tisíc lidí?

Bez víz do USA od 17. listopadu

Vyznamenání? Mašinová odmítla...

30. 10. 2008

Vyhrála by ČSSD

Smrtící otřesy

Bednář dal čtyři nájezdy!

31. 10. 2008

Komunistům zvoní hrana?

Vojíš šéfem ODS?

Jágr v Praze: Fanoušci znovu „utrou“?

LIDOVÉ NOVINY

1. 10. 2008

Neštěstí ve Studénce má osmou oběť

Dav v panice ušlapal 168 lidí

Rusové tlačí NHL z Evropy

Finanční krize se šíří

„O ztrátu se podělí všichni“

Chaos na Wall Street

Krizi projedná kabinet. ČSSD má ozdravný plán

České banky zatím odolávají

A teď pokořit týmy hrající pod rumunskými vlajkami

Posměšné SMS aneb jak pravidla definují gól

2. 10. 2008

Klaus: Krize se nedá řešit zásahem státu

Klaus v Kretonu nezaújal

Policisté i hasiči chtějí vyšší platy

Vlaky vyrazily proti sobě, od srážky je dělily sekundy

Lístky na NHL jsou stále k dispozici

Sparta se pokusí zahnat útlum

Slavia musí začít pálit i v poháru

3. 10. 2008

Chorvatští rowdies řádili v ulicích Prahy

Rowdies se rvali s policií

4. 10. 2008

Řidič zabloudil. Zemřeli čtyři lidé

Řídil autobus jen čtyři měsíce

Záchranný plán se rozběhl

Plán přijat. Ale co dál?

Češi se bojí finanční krize. Spoří

NHL se dnes představí Praze

6. 10. 2008

V Praze se smáli Rangers

V Praze chyběl Jágr

Prospal. Škoda že žádný Čech nedal gól

Byla to skvělá zkušenost, tvrdí Lecavalier a Gomez

7. 10. 2008

Úspěšná akce švýcarských pilotů

Hrdina Šmicer zničil Spartu

Vraťte nám spartu! Bouřili fanoušci 3

Při zemětřesení zemřelo 70 lidí 2

8. 10. 2008

Ve směnárně „vyprali“ možná i více než 5 miliard

Šetření potrvá měsíce

Slavia potká ve skupině „staré známé“

Lavička opouští Spartu

9. 10. 2008

Dráhy zvýší jízdné a zruší některé slevy

Přijdou změny, slíbil Chovanec

Lavička si dovolenou užije

10. 10. 2008

Třináct let za vraždu Ireny Neffové

Vrah: Trest si zasloužím

11. 10. 2008

Vražda Paroubkova přítele

Trumfovali se, kdo má v kapse milion

„Hvězdy“ Kubiceho zprávy

ČSSD: Volby? Půlroční práce je v tahu...

„Dostanu se z toho, ale...“

Vraždu viděla i střelcova těhotná přítelkyně

13. 10. 2008

Tunel Blanka se opět propadl

Zuřící krize vzdaluje Česko od přijetí eura

Řidič auta těžce zranil tři diváky

Slabí Češi prohráli v Polsku

Deník Sun: Rosický je v nemocnici

Nové dokumenty: Milan Kučera udal odbojáře

Sixteen pomohla chyba soupeře

14. 10. 2008

Vláda prohrála Koloděje

Kundera promluvil: Je to lež!

15. 10. 2008

Garance za vyšší vklady? Vláda je pro

Vláda schválila zvýšení záruk

Konec výroby sirek v Česku

16. 10. 2008

Žádný mýtus, v Karlově mostě jsou vejce

Karel IV. stavěl z vajec

Sionkův gól zažehnal krizi

17. 10. 2008

Průmyslový palác v plamenech

Nejdřív byla slyšet silná rána. Pak šlehaly plameny

„Mohl nás postřílet všechny“

Policie se bojí krevní msty

18. 10. 2008

Problém s pojistkou

Problém s pojistkou paláce

Příčina ničivého požáru? Výbuch na výstavě

A pak vyšlehly plameny...

Veletrhy v nejistotě, závod bude

Volby dnes vrcholí, lídrům stran jde o pozice

Přijďte volit, vyzývají politici

Smrt ve volební místnosti.

Hamilton může být šampionem

Hamilton může být v neděli šampionem formule 1

20. 10. 2008

Oranžovo-rudá republika

Fiasko v krajích. A už se mluví o vládě úředníků

Takovéto vítězství žádná jiná strana nezažila

Moje chyba? Kraje nám zakázaly centrální kampaň

Konec tesilových obleků v ČSSD

Komunisté rozdávali úsměvy a řízky

KSČM se dere do vlád v krajích

... pracovaly dobře

Mám dobrou náladu. Nevím, proč

Lidovci: prohra je vlastně výhra

Zelení svůj neúspěch zapili

ČSSD má senátora po 1. kole

Znamé osobnosti pohořely

Hamilton je blíž svému snu

21. 10. 2008

Ratifikace Lisabonu? Možná už letos

Kaplický odmítl cenu od ministra

22. 10. 2008

Prohry vzal čas, Sparta zářila

23. 10. 2008

Pět hodin řečnění. A vláda žije dál

Proslovy v. žerty premiéra

Pohřeb Kočky. Největší za 30 let

„Nepřekázejte, prosím“

Návštěvníci hřbitova? Vstup zakázán

24. 10. 2008

Chystá se vládní rošáda

Topolánkovu vládu opustili jen dva ministři

Bendl: Dostal jsem pozvánku do vlády

„Koalice s ODS? To ne!“

25. 10. 2008

O víkendu končí letní čas, ručička se o hodinu vrátí

Sestry – tyranky jdou za mříže

Padly tresty v kauze Kuřim

„Likvidace dětské duše“

Proč je týrali? Odpověď se stále hledá

27. 10. 2008

„Lidé řekli NE Topolánkovi“

Bém by nebyl dobrý šéf ODS, řekl Topolánek

Jak premiér knokautoval fotografa

Bendl, či Bém? Zatím Topolánek

Jaká bude vláda: 4 scénáře

„Epochální, blyštivé vítězství“

Debakl nutí lidovce hledat nové vedení

29. 10. 2008

„Mirku, máš to mít“

Kdo bude šéf? Bém cítí šanci

Po 23 letech. velká přehlídka v Praze

Neviděli gripeny, jen slyšeli

Generál Pícek: „Snad z toho bude tradice“

Bez víz do USA poprvé 17. listopadu

Řád od Klause dostali Panenka i Branald

Řád od Klause dostali Panenka...

30. 10. 2008

ČSSD by volilo 40 procent lidí

Zemětřesení zničilo stovky domů

Výhru trefil „nájezdník“ Bednář

31. 10. 2008

Senát: Rozpusťme KSČM

Kandidát bez šance. Do čela ODS chce Vojtíš

Růžička začíná misi. S Jágrem

MLADÁ FRONTA DNES

1. 10. 2008

Železniční neštěstí má osmou obět'

Panika v chrámu: 197 obětí

Jágr válí. Dal dva góly, Omsk posedmé vyhrál

„Bude nás to bolet!“

Nerušit, nevybírat, vydržet – radí ekonomové

Krize dorazila do Evropy. Naplno

Banky v Evropě se chystají na přísnější dohled

Dejme 700 miliard dolarů, jinak skončíme špatně

Nezachraňujme bankéře. Řešením krize je krach

Ameriko, řeš své problémy! volají státníci světa

Tůma: České banky jsou zdravé

Banky uklidňují klienty, experti varují před otřesy

2008: pohroma pro investice

Krize tvrdě zasáhla i největší fond v Česku

Jsou mé peníze v bezpečí?

Sparta padla na zadek. Jako by jí chyběl život

2. 10. 2008

Klaus: Tleskalo mi 300 lidí / Novinář: Přišli jsme jen tři

Hasiči a policisté protestovali u vnitra

Vlak s dětmi dělilo od srážky pár metrů

Bitkař Kočí se nasoukal do vozíku a dal tři góly

Kočí na vozíku dal tři góly

3. 10. 2008

Létaly dlažební kostky a lahve. Hajlovalo se

4. 10. 2008

Čtyři Slováci zemřeli v autobusu

Lék na krizi hotov. Zabere?

Bush uspěl, na tahu je Sarkozy

Pařížský týden módy je opak krize

Vstupte do hokejového snu

6. 10. 2008

NHL v Praze

Start nejslavnější soutěže – a naživo!

Dvě tváře NHL: nuda, pak show

Rangers rozbouřili pražskou arénu

Čím NHL porazila extraligu

Slavia + Rangers = tým

Bitkař Kočí zůstal v šatně

7. 10. 2008

Na vysílači se střídaly antény kvůli digitalizaci. Z vrtulníku

Slavia zařídila ostudu Sparty

Derby rozhodl amatér Šmicer

Kouč Lavička: Omlouvám se všem spartanům

Větší oslavy jsem zažil jen po titulu, řekl slávista

Zlost fanoušků Sparty dál roste. Čím skončí?

Otřesy v Kyrgyzstánu: více než 70 mrtvých

8. 10. 2008

Miliardy „pralo“ více směnárén

Hamburk, Ajax, Aston Villa, Žilina. Slavii se los líbí

Jarolím: Na rozdíl od táty jsem si náš souboj nepřál

Trenér Sparty odchází po debaklu se Slavii

Lavička končí, přichází Chovanec

Sparta: úpadek firmy Daniel a spol.

Dám šanci mladým, říká nový kouč

9. 10. 2008

Výhodné jízdenky? Zrušíme!

Výběr trenérů je mé selhání, uznal šéf Sparty

Výroky z Letné: něco tu nehraje

10. 10. 2008

Vrah Ireny Neffové dostal 13 let. „Zasloužil by víc,“ dodal soudce

Soudce: Přiznal se, ale pozdě

11. 10. 2008

Vražda před volbami

Kočka, Ďuričko a Paroubek. Odkud se znali?

Hádal se o milion, pak zabíjel

Střelci z baru hrozí a patnáct let vězení

Ďuričko chystal velkou oslavu. Ta se už nekonala

Paroubkův den: křest, vražda, voliči

Oběť: muž, který se zapletl s ruskou mafí

ČSSD zpanikařila a útočí

Vražda... a za týden jsou volby!

Pachatel a oběť, dva muži ze zprávy Kubiceho

13. 10. 2008

Park se opět propadl do podzemí

Češi se krize nebojí, věří bankám

Krize mění zvyky Čechů

Reálná krize může dorazit na jaře

Vklady v bankách budou z 97 procent pojištěné

Vůz vjel mezi lidi

Trápení. A šampionát je v mlze

Rosický skončil opět v nemocnici

Chybějící góly, nápady, pokora

Češi v šanci? To bylo překvapení

Barošovi přihrál jen brankář

Feninův hořký příběh: první gól byl k ničemu

Respekt: Kundera udal za komunistů emigranta

Žokej přišel o vítězství, stál o miliony korun

Velká pardubická: chyba, obhajoba i smrt

Jak v Pardubicích znovu trpěl Hřebčín Albertovec

Vítěz se snažil zapomenout, že projel cílem jako druhý

14. 10. 2008

Stát prohrál, musí vrátit vládní zámek Koloděje

Má zámek. Po šedesáti letech

Kundera: Nikoho jsem neudal

Šokující příběh nalezený v archivu

Kundera: „Je to atentát na autora“

„Ostudná zrada,“ píše německý tisk

Velkým autorem Kundera zůstává

Padesátá léta: strach, udavačství, naivita

Co si myslíte o obvinění Milana Kundery?

15. 10. 2008

Vláda: Zaručíme se za vklady do 1,2 milionu

Jistota až do 1,2 milionu

Podpoříte větší záruky za vklady?

Jistota v bance do 1,2 milionu Kč

V Česku už se nevyrobí ani sirka. Sušická továrna Solo končí

Známa česká sirkárna Solo v Česku končí

16. 10. 2008

Je to pravda: V Karlově mostě jsou vajíčka

První výhra v kvalifikaci o mistrovství světa

Sionko vytáhl český fotbal z bahna

Jsem záskok, říkal hrdina

Může být líp. A líp i bude, ujišťuje Rozehnal

Sionko: Gól? To byla lehká práce

Co ukázal zápas se Slovinskem?

Konečně výhra! Sionko vytáhl fotbalisty z bahna

17. 10. 2008

Pražské Výstaviště v ohni

Výstaviště v ohni: shořela část Průmyslového paláce

Đuričko střílel i do ležícího těla

18. 10. 2008

Zkáza paláce: záhadný výbuch

Kočka = Výstaviště. Už 40 let

Vznícení ohně zachytily kamery

Hlasuje se i o Paroubkovi a Topolánkovi

Zemřel, než stačil hodit lístek

Chystá se hon na Hamiltona

20. 10. 2008

Oranžové tsunami

Výsledky voleb do krajských zastupitelstev v roce 2008

Rozhodly poplatky u doktora?

Bendl chtěl zůstat po prohře hejtmánem, Rath se směje

Topolánek ven volá část ODS

Co bude s vládou a premiérem Topolánkem?

Padne vláda? Opozice shání hlasy

Ta facka přišla ve správný čas, říká k prohře Topolánek

Oranžový plán: zarazit privatizace

Jednat budeme s lidovci i komunisty

Deset důvodů, proč ČSSD vyhrála

Lidovci ztratili jižní Moravu, zelení všechno

Zelená válka pokračuje

Čunek má po volbách protikandidáta

12 hejtmánů ODS ztratilo práci a plat

Kdo s koho v druhé bitvě o Senát

Hamilton se blíží korunovaci

Na formuli 1 se snášejí loňské stíny

21. 10. 2008

„Lisabon letos schválíme“

Proč Kaplický odmítl státní cenu

22. 10. 2008

Sparta hravě „smázla“ Slavii

Doufám, že nejsme blbci, řekl Baroš

23. 10. 2008

Vláda přežila. Na jak dlouho?

Paroubek nedá vládě pokoj

Pohřeb, na který se jen tak nezapomene

Na pohřeb přišly celebrity i bossové

Doprava stojí, policie v pohotovosti. Jede černý kočár

24. 10. 2008

Topolánek rozjíždí změny ve své vládě

Mění ministry, aby přežil

Paroubkovu vládu? To ne, říkají voliči

Paroubek nechce koalici s ODS

Uhájí ODS většinu v Senátu?

Jakou vládu byste si vybrali vy?

25. 10. 2008

ZAČÍNÁ ZIMNÍ ČAS

Kauza Kuřim: 43 let vězení, otázky zůstávají

Děti postižené na celý život

Dům, kde týrali hochy, už má nové nájemníky

43 let, otázky zůstávají

Mámu zavřeli, řeknou chlapcům

27. 10. 2008

Topolánek: Odejdu, ale...

Zbytek země stojí proti Praze. Kdo za to může

Rozloží ODS souboj o moc?

Vymazání strany z mapy, stěhuje si Klaus

„Komunisty zapojíme do vládnutí v krajích“

Premiér: Trápím se, ale bojuji

Topolánek udeřil fotografa
Nově zvolení senátoři
Proč ČSSD nedobyla Prahu
ODS ztratila většinu, radar nemusí projít
Dienstbier a jiní odložení politici se vracují

29. 10. 2008

Bém chce šéfovat ODS, zato Langer skončit
Bém + Topolánek = rozkol
Langer: Když prohrájeme příště, končím
Velké defilé po 23 letech
Počasí ukrylo gripeny do mraků
Do USA od 17. listopadu bez víz, ale se žádostí
Máte právo být jako západní země
Povolení přijde do tří dnů mailem
Vyznamenání k 28. říjnu
Klaus ocenil veterány i mladé hrdiny
Ač těžce zraněný, bojoval o životy kamarádů
Medaile za genetiku či za zlatý gól

30. 10. 2008

Předčasné volby by vyhrála ČSSD
Průzkum: ČSSD dál válčuje ODS
170 Pákistánců zahynulo při zemětřesení
Slavia vyhrála v Curychu na nájezdy. Díky Bednářovi

31. 10. 2008

Senátoři navrhnou zrušit KSČM
Růžička zítra postaví k Jágrovi Straku
Tři lídři, tři podoby ODS

PRÁVO

1. 10. 2008

Neštěstí ve Studénce má osmou obět'

Dav před chrámem ušlapal 168 poutníků

Jágr: dvě trefy

Bush. připravili jste nás o miliardy

Světové burzy si vydechly, finanční krize ale nekončí

ČNB: V Česku není důvod ke znepokojení

Straka táhne Plzeň, Slavia vede jen o bod

Bednáře strkal Růžička

Spart'any trápí střelecká nemohoucnost

2. 10. 2008

Na Klause v USA přišli jen tři novináři

Jak český prezident radil Američanům

Demonstranti posílali ministra Langra k čertu

Od srážky dělilo vlaky jen padesát metrů

Kočí: hattrick na vozíku

3. 10. 2008

Chorvatští rowdies řádili v centru Prahy

4. 10. 2008

Děsivé probuzení cestujících v autobuse

Sněmovna reprezentantů schválila Bushův záchranný plán

Hokejové zámoří dnes upře oči do Prahy

6. 10. 2008

Start NHL diváky ze sedaček nezvedal

Jágr Jezdcům nechyběl

Kočí ostrouhal

7. 10. 2008

Žižkovský vysílač dostal digitální anténu
Takhle jsem Spartu ještě nikdy nepokořil
Slavia na Letné totálně zostudila tragického rivala
Mnohým je do breku, tvrdil Voříšek, kamarád Brabec si užil premiéru
Lavička asi končí
Vlna zemětřesení napříč Asií zabíjela

8. 10. 2008

Policie našla při razii důkazy o rekordním praní peněz
Slavia hraje s Hamburkem i Aston Villou
Lavička odstoupil, střídá ho Chovanec

9. 10. 2008

České dráhy v prosinci zdrazí jízdné a prudce zmenší slevy
Křetínský: Neodstoupím
Chovanec chce pozvednout psychiku a styl
Nevím teď o ničem, co bych udělal jinak

10. 10. 2008

Neffovi Novákovi pomohl pláč, dostal jen 13 let

11. 10. 2008

Po křtu Paroubkovy knihy vražda
Skočil po tašce, vytáhl pistoli a třikrát to do něj napálil
Čunek: ČSSD případ poškodí
Paroubek: tragická událost nemá se sociální demokracií nic společného
Topolánek: politici nebrali Kubiceho vážně
Tvrdík: Ďuričko přišel pozvat Paroubka
Přízrak mafiána Mrázka se znovu vynořil

13. 10. 2008

Ve Stromovce se propadla zem do hloubky 15 m
Šéf MMF: Finanční systém na pokraji rozkladu
Finanční krize z USA: Nepanikařte, vzkazují bankéři a stát exportérům

Šestnáctiletý závodník zabil autem diváka
Ostuda reprezentace! Ubohý výkon a prohra
Zápas jsme nezvládli, uznal Rada
Fenin si první reprezentační branku neužil
Rosický musel být převezen do nemocnice
Spisovatel Kundera prý udal policii známého
Sixteen vyhrála, i když nedoběhla první
Ztratili triumf i koně
Porazil syna, padal mu bič a zřejmě skončí

14. 10. 2008

Vláda přišla o zámek Koloděje
Kundera: Nikoho jsem neudal, lžou
Dramatický příběh Miroslava Dvořáčka
Jsem úplně zaskočenej, jde o totální lež

15. 10. 2008

Vláda odklepla zvýšení garance vkladů na 1, 25 miliónu
Sušické Solo končí, výrobu přesune do ciziny

16. 10. 2008

V maltě Karlova mostu se našly vejce a mléko
Sionko odvrátil blamáž, Češi ještě žijí
Střelec chápal, když lidi pískali
Excelentní Zítka: Nejsem spasitel, jen záskok za Čecha

17. 10. 2008

Průmyslový palác v Praze vyhořel
Đuričko by střílel dál, ale zasekla se mu zbraň

18. 10. 2008

Příčina požáru paláce stále neznámá

Během chvíle nám za zády šlehaly gigantické plameny

Volební účast je místy vyšší než před čtyřmi roky

Muž zemřel ve volební místnosti

Hamilton je v boji o titul sám proti všem

20. 10. 2008

Triumf ČSSD, krach ODS

Topolánek chce přes drtivou porážku obhájit post šéfa ODS

Koalice v krajích budou různobarevné

Bém: Armagedon pro ODS

Lidový dům ovládla povolební euforie

Jak dopadly volby v krajích

Než dožívat, raději rozpustit koalici, ale já myslím, že nás to vyburcuje

Odmítám podporu menšinových vlád ČSSD

Doplatili jsme na boj ODS a ČSSD

Bendl vyhrál doma i u Ratha

Hašek plánuje odchod ze Sněmovny, Rath zkusí obě funkce

Europoslanec Březina chce sesadit Čunka

Pro ČSSD hlasovalo 3,5krát více voličů než minule

Rudooranžová země? Možná i s trochou černé

Za neúspěch může Bursík

Rozdíly v účasti byly značné

ČSSD pro středolevé koalice, nevylučuje ani komunisty

Výsledky prvního kola voleb do Senátu

Druhé kolo senátních voleb: 19 soubojů ČSSD s ODS

Hamilton lehce vyhrál v Číně, je blízko titulu

21. 10. 2008

Merkelová přijela podpořit Topolánka

Kaplický odmítl cenu ministra kultury

22. 10. 2008

Žemlička Spartu nabudil, v derby zazářila

23. 10. 2008

Vláda – opozice 2:0

Pohřeb Kočky zablokoval dopravu v Praze

24. 10. 2008

Bendl odmítl Topolánkovu nabídku vstoupit do vlády

Paroubek vyloučil v krajích velké koalice soc. dem. a ODS

Dnes a zítra druhé kolo voleb do Senátu

25. 10. 2008

Letní čas končí v noci na neděli

Za týraní chlapců dostala matka 9 let

Jak zdůvodnil předseda senátu rozsudky v kouřimské kauze

27. 10. 2008

Voliči vzkázali vládě: Jděte!

Klaus: Volby byly referendem o Topolánkovi

ČSSD chce do čela Senátu Pitharta

Ministři ODS se dali všanc premiérovi

Šéf občanských demokratů začíná ustupovat

Bendl nevyloučil výměnu předsedy vlády

Topolánek pěstí srazil na zeď fotografa

Dali jsme jim! neslo se Lidovým domem

ČSSD vybízí k novým volbám

Březina dal Čunkovi červenou

Čunek by Vondrovi nechyběl

Paroubek: dohody s ODS jsou jen východiskem z nouze

29. 10. 2008

Bém půjde proti Topolánkovi, chce být předsedou ODS

Přehlídku sledovaly tisíce promrzlých lidí

Krátkodobá víza do USA zrušena 17. listopadu

Klaus vyznamenal Panenku, Pačese, Branalda, Beňačkovou
Mašínová odmítla vyznamenání otci kvůli minulosti Kavalírové

30. 10. 2008

Soc. dem. by rozdrtila ODS i ve sněmovních volbách

Otřesy zabily přes 170 Pákistánců

Bednář vykouzlil slávistům druhou výhru

Čtyři úspěšné nájezdy nepamatuje

31. 10. 2008

Starý senát se loučil obviněním KSČM

Europoslanec Zahradil se nabízí jako dočasný šéf ODS

Růžička pozval na oslavy Jágra i Straku

ŠÍP

1. 10. 2008

Vlakové neštěstí má osmou obět'

Bohoslužba se změnila v peklo

Jágr střílí nejlíp v KHL!

Světové burzy se hroutí!

Slavia na koni / Sparta na hnoji

2. 10. 2008

Důležitější než Klaus byl pro ně cheesburger!

Klause porazil cheesburger!

Iváne, táhni!

K tragédii chybělo 100 metrů

Kočí blbnul na vozíku!

3. 10. 2008

Chorvatské zlo prošlo metropolí

Bad Blue Boys, jste zvířata!

4. 10. 2008

Čtyři mrtví v českém autobuse na Slovensku

Autobus se změnil v hrobku

Západ sílí, Češi jsou v klidu

Ukažte Amíkům ČESKÝ KOTEL!

Show zvaná NHL začíná

6. 10. 2008

Sbohem, slavná NHL!

Balík prachů a nic!

7. 10. 2008

Bajkonur má novou špičku

Žolík Šmicer zničil Spartu

Lavička nabídl rezignaci!

70 obětí zemětřesení v Kyrgyzstánu

8. 10. 2008

Půl miliardy vypral ve směnárně

Vypral stamiliony v Praze?

Zase otec proti synovi

Spartu (zase) trénuje Chovanec

9. 10. 2008

Za vlaky si ještě letos připlatíme

Spartánský/á LAVIČKA? Elektrické křeslo!

10. 10. 2008

Vrah Ireny Neffové dostal 13 let!

Škrtič odsouzen

11. 10. 2008

Zastřelil syna krále kolotočů!

Sázka o milion skončila vraždou

13. 10. 2008

Ve Stromovce se opět propadla půda

Finanční trhy jsou na pokraji krachu

Závodník (16) zabil diváka u trati

Dvě rány pro český fotbal

Češi, vy jste to ale vymňoukli!

Milan Kundera také jak udavač?

První byl Amant Gris, ale vyhrála Sixteen

14. 10. 2008

Vládní zámek má nového pána

Spisovatel Kundera: Nikoho jsem neudal

15. 10. 2008

Vláda zvýšila garanci vkladů v bankách

Češi už si neškrtnou!

16. 10. 2008

Karlův most: V maltě byla vejce!

Návrh na vyslovení nedůvěry vládě

Sionkova hlava odvrátila trapas!

17. 10. 2008

Začala válka gangů?

Kočku stíhá rána za ranou

V Monarchu se opět střílelo

18. 10. 2008

Zkáze přecházel záhadný výbuch!

Za dvě hodiny shořela miliarda

Znechucení voliči zůstali doma

Stařík zemřel ve volební místnost

Bude Hamilton mistr?

20. 10. 2008

Topolánku, ZALEZ!

Topolánek 0:13 Paroubek

ODS zažila totální krach

ČSSD slavila drtivé vítězství

Sociální demokraté berou útokem i Senát

Bendla porazil Rath!!

Paroubek žádal Zemana o pomoc

Zklamání lidovci

Schvarzenberg: Voliči nám vzkazují „polibte si šos!“

Komunisté brali třetí místa

Podvod Ferrari?!

21. 10. 2008

Merkelová byla v Praze

Jan Kaplický pro cenu nepřijede

22. 10. 2008

Velcí kašpárči zahráli velké divadlo

23. 10. 2008

To zase byla tragikomedie...

I tihle se přišli rozloučit

Prahou prošel nevídaný pohřeb

24. 10. 2008

Bendl do vlády?

Dnes začíná boj o senátory

25. 10. 2008

Nezapomeňte, v noci na neděli se déle vyspíme!

Tyrani dostali 43 let!

Za teror v Kuřimi 43 let basy!

27. 10. 2008

A Topolánek? Nejdřív boxoval, pak dostal K. O.

ČSSD deklasovala ODS v boji o Senát

KDU-ČSL volá po změně předsedy

Topolánek dostal K. O.

29. 10. 2008

Bém: V lodi je díra a já ji teď spravím!

Deštivá přehlídka přilákala davy lidí

Byli jsme u toho!

Bez víz za tři týdny

Klaus vyznamenal Antonína Panenku

30. 10. 2008

ČSSD by rozdrtila ODS

Po zemětřesení zůstalo 160 mrtvých

Bednář? Nájezdový bůh!

31. 10. 2008

Senát poslal KSČM k soudu

Proti králi stojí dva princové

Jágr se (snad) vrací!

MY K VÁM JEZDÍME UTRÁCET MILIARDY...

Příjezdy v Chorvatsku zaplňují každoroční statistiku Česka, do země tak «pumpují» spoustu peněz

...A VY NÁM DEMOLUJETE PRAHU!

Centrum Prahy létaly dýmavnice, řádek, dlažební kostky

Chorvatí, to jste se »předvedli«!

ČR/CHORVATSKO – Chorvatí, tak to jste vážně přehnali! Ničtí nám Prahu? Hajlovat? Krást? Močít na Staroměstskou radnici a házet v ulicích dlažební kostky po lidích? Co si to dovolujete! Zapomněli jste, že k vám Češi jezdí utrácet miliardy! Fanoušci fotbalového klubu Dinama Záhřeb, kvůli kterým va čtvrtek tekla metropoli krev by se rozhodně měli omluvit nikdy by je do Česka neměli pustit zpátky. Copak my se u vás takhle chováme?

Zpravodajové Blesku

... byl účet čtvrté části dne a noci? Osm zraněných lidí, 295 zadrž... padesátka nejzří... nejších Chorvatů odveze... na policejní služebny!

To všechno kvůli fotbalovému zápasu poháru UEFA mezi Spartou a Dinamem Záhřeb. Chorvatí, takhle vyvádějte doma, ne u nás v Česku! To chcete do Evropské unie? Brrr... Nejhlže v ulicích Prahy

dopadl ruský turista, kterého bésníci dav Chorvatů napadli. „Zatím neznámý útočník dvaatřicetiletého muže několikrát udeřil do hlavy teleskopickým obuškem.“ řekla mluvčí pražské policie Iva Knolová. Není vyloučeno, že muž má poraněný mozek.

Nejen, že nám demolovali metropoli, rabovali na benzínce v Táboře či močili na památník obránců Staroměstské radnice... Ještě budou Česku odhánět turisty? Přitom právě čeští turisté Chorvatsko

zčásti žijí! Každý rok tam od nás zamíří zhruba 800 tisíc lidí. Průměrně každý z nich utratí při pobytu zhruba 1100 korun denně! A když jich do země u Jadranu zamíří takové množství, znamená to, že tam nechají desítky miliard!

Policie měla s fanoušky spoustu práce

Skandování hesel? Nebo hajlování...?

Neohrožovali Chorvatí močili na památník válečného hrdiny!

Petra Paroubková o svém muži:

Na sexy mozku trvám!

Už zítra

nedělní BLESK

Jediné, co se dá číst v neděli

**AC SPARTA
TRAPAS**

Střídání stráží

Tomer Squary Lavieks (vlevo) den po porážce 1:8 v derby se Slaviu vzrůznil. Ve funkci by mohl být generální sportovní manažér Anshu Choudhary

Tronění Sparty v číle Křetinského.
2004 František Straka (23 zápasů, 18 výher – 4 remizy – 1 prohra)
2004-08 Jaroslav Hřebík (23 zápasů, 11-2)
2008-09 Stanislav Orság (27 zápasů, 12-7)
2008-09 Michal Bilek (54 zápasů, 33-12-9)
2008 Vítězslav Leváček (9 zápasů, 5-2-2)

Mas spartáckých fanoušků

Repka, Chovanec: VENI!

Křetínský: "Když jsem byl mladý, byl jsem spartákem. Když jsem byl starší, byl jsem republikánem. Když jsem byl ještě starší, byl jsem komunistou. Když jsem byl nejstarší, byl jsem..."

Vladimír Lavička
Chovanec je tu jen pro potěšení svých fanoušků. Když se objeví na scéně, vždycky se ozve jeho hlas. "Veni, veni, veni!"

Pardubice, 1. listopadu 1998

"Vedem! Sparty máš! Vždyť jsi na běžeckém pásu a je to úplně k ničemu. Když chceš být na něm, přidej se k nám. Pak ti ukážu, jak se běží!" (Věšákovi)

David Hlavinka
Kat Sparty

Daniel Klewsky
Kat Sparty

O fotbalové lize čtěte i na straně 1

ORIGINÁLNĚ SE V BULVÁRU NEZE NEKLADOU
RÁNEČKY VERZÁUM PŘESUDNUTÝ

BLESK Kovka! 3x auto **Dnes tato čísla**
Velká hra Blesku 103, 121, 122... a další čísla najdete na straně 14

VD+BLESK
PONDĚLÍ 20. října 2008 • 8 Kč STŘEDNÍ ČECHY

OSOBNÍ PŮJČKA CETELEM

8,5%

844 044 044

Tak, a nic než pravdu: Mírku, už prostě nejši jednička

Volby krajské a senátní 2008

Polánkův čas se krátí
● Paroubek ovládl
Sechny kraje ● Padne
ve středu vláda?

Výsledky krajských voleb

ČSSD	ODS	KSČM	KDU-ČSL	Zelení
35,8	23,5	15	6,6	3,1

Manžel Adély Gondíkové Vyhnaná ho i milenká

PRAHA (mír) – Herec Ondřej Brousek (27) na svoji nevěru pěkně doplatil! Manželka Adéla Gondíková (35) záletníka ve svém domě už nechce a milenká Anna Remková (28) ho teď vykopla taky. Brousek nemá kam hlavu složit a nezbyvá mu nic jiného než se přestěhovat ke svému

dědovi Josefu Mixovi na pražské Vinohrady. Remkovou podle informací Blesku rozlútilo, že Ondra se neměl vůbec k rozvodu, a řeči příbuzných, že se k Adéle stejně jednou vrátí, ji už přestaly také bavit. „Ondra tu má svůj pokoj a já ho tady jen vltím,“ potvrdil Blesku Ondřův azyl Mix.

Požár na Výstavišti

Tajná zpráva hasičů:
Byl to výbuch nebo žhár!

PŘESAH DO FOTOGRAFIE
VOLATIV TÝDŇÍ
VĚTŠÍ STUPĚŇ PÍSNA A RŮZNÁ VELIKOST
PODTRŽENÍ

Konec kariéry
Podivné prohře v zápase
profesionálního mistra
zvažuje zklamání český
Rudolf Kraj konec své
strana 21

Opět podrazil: Češi
...ina opět podrazil: Češi
platit zhruba o patnáct
víc než letos. Důvod?
vyšší velkoobchodní
strana 13

Vycházejí LN
...a Lidové noviny proto
pachčejí. LN i s dalším DVD
Planety najdete na stánku
ved

BOHUMIL DOLEŽAL
politik

Klausova řeč nad
Topolánkovou
mrtvolou

Tento článek o ne-
dělním prezidentově vy-
stupení na Primě je samo-
míně obrazně, jde pouze
o politickou.
...ně odkázat hned na
logie z oblasti dramatic-
...ní: klasičtí – totiž
...ka Antonia nad Caesar-
...volou v Shakespearově
... (srovnání trochu kulhá,
... Antonius bránil diktáto-
...nátka) – a moderní, pro-
... rozvětvené zájmové
... zvaného malý Bonapar-
... předu přátel italské opery
... Někdo to rád horké. Ta

...udent odvedl standardní
... obřížné roli: snažil se
... přesvědčit posluchače,
... nestranným pozorova-
... politického hemžení a že
... člena do poměrů uvnitř Ob-
... demokratické strany ne-
... opravdu, ale opravdu ani
... vnějškovat, a na druhé stra-
... co si o Topolánkově
... stěrá do nynějšíka ODS
... mýslí.
... vání na straně 10

NOVINY ročník 133 – číslo 253
... Bratislava, Lumbarská 140-6
... 225 555 533
... a jeho výnos při roční tržební plati
... lidovky.cz
... živate náš zpravodajský server
... www.lidovky.cz

... 2008 10 27
... 08 253

VOLBY 2008 I v senátních volbách utrhla ODS debakl. Václav Klaus poté kritizoval premiéra: „Lidé řekli NE Topolánkovi“

Fotbalová Sparta po sérii nevyhraných zápasů také změnila trenéra, reagoval Klaus na otázku, zda by si přál výměnu v čele ODS Foto ČTK - Eva Kolínková

LUKÁŠ DOLANSKÝ

PRAHA Prezident Václav Klaus obvinil z debaklu ODS v letošních krajských a senátních volbách předsedu strany Mírka Topolánka.

„Tyto volby byly referendem o Míru Topolánkovi a voliči se jasné vyslovili,“ řekl Václav Klaus v reakci na výsledky v TV Prima. „Oni řekli, že chtějí změnu politiky, chtějí změnit styl politiky, chtějí ubrat arogance politiky. A řekli, že by bylo potřeba vrátit politice nějaký obsah,“ dodal.

Klaus se zároveň vyhnul otázce, zda by měl být předseda ODS vyměněn. Reagoval však paralelou, že fotbalová Sparta po šestém nevyhraném zápase také změnila trenéra. „Tohle si musí rozhodnout ODS, musí říct, jestli prohra 0:13 a 3:23 je v pořádku,“ dodal.

Mírek Topolánek v rozhovoru pro LN odmítl slova prezidenta komentovat. V podvečer však rozeslal médiím prohlášení, v němž připu-

stil, že by mohl rezignovat. Stanovil si ale tři podmínky pro případného budoucího předsedu strany. Zaprvé musí držet program liberálně konzervativní středopravicové strany.

Bém by nebyl dobrý šéf ODS, říká Topolánek

PRAHA Pokud by Pavel Bém kandidoval na předsedu ODS, bude Mírek Topolánek kandidovat proti němu. Šéf ODS to večer řekl v rozhovoru pro LN a dodal, že podle jeho názoru by Bém nebyl dobrým předsedou strany.

Bém však podle Topolánka s kandidaturou váhá. „Pavel je velmi ambiciózní, což je v pořádku, ale nebyl ochoten se mi postavit v době, kdy to byl rovný souboj. Ani teď ještě neřekl,

Zadruhé musí stranu sjednotit. A za třetí musí udržet trojkoalici vládu, která se bude snažit prosadit maximum možného programu.

Klíčové je ovšem i to, na čem se

dohodla nejvyšší špička ODS v pozdních nočních hodinách: volební kongres ODS se má konat ve stanoveném prosincovém termínu, ne dříve. A současná koaliční vláda má přes porážku v krajských a senátních volbách pokračovat.

Problém ODS spočívá v tom, že v druhém kole senátních voleb s přehledem vyhráli sociální demokraté. Zvítězili ve 22 z celkem 26 obvodů, v nichž se volební finále konalo. Už v prvním kole přitom získali senátora za Karvinsko. Dosáhli tak rekordního výsledku v rámci pravidelných obměňování Senátu. ČSSD bude mít celkem 29 senátorů. ODS přišla o šest křesel, čímž ztratila svou nadpoloviční většinu v horní komoře. Přestože bude mít 35 místo 41 senátorů, zůstane nejsilnější frakcí v Senátu a bude si moci nárokovat křeslo předsedy horní komory, kterým je nyní Přemysl Sobotka.

Pokračování na straně 3

Další zpravodajství na str. 2, 4 a 5

SLOUPEK LN

Po červené s Paroubkem

MARTIN ZVĚŘINA

Jiří Paroubek včera pro rozhlás prohlásil, že je na čase v krajích zapojit komunisty do vládnutí. Je samozřejmě právem ČSSD vybrat si koaličního partnera, avšak minimálně celý týden mezi prvním a druhým kolem voleb se z ČSSD ozývalo, že jakékoli spojení strany s komunisty je účelovou lží. Pan Paroubek volí klamal. Ostatně to, že politické dohody cti jen potud, pokud se mu hodí, víme již od jeho působení v čele vlády, kdy koaliční partnery obcházela s pomocí KSČM.

„Program“ ČSSD je ukryt v průzkumech veřejného mínění. Ty určují, ČSSD pak voličům sítí cokoli. Po volbách na závazky nerefluje.

Přijeme všem koaličním partnerům Jiřího Paroubka hodně štěstí, budou je potřebovat, zejména pokud průzkumy veřejného mínění zavedu ČSSD k obratu.

INZERCE

SONBERK
28. 10. 2008
Poslední
„Den otevřených dveří“
na SONBERKU
a první ochutnávka
tradičního MLADÉHO
MUŠKÁTU 08
www.sonberk.cz

Výsledky voleb do Senátu

ČSSD zvítězila ve 23 z celkem 26 obvodů, celkem bude mít 29 senátorů.
ODS vyhrála jen ve 3 pražských obvodech, o šest mandátů přišla. Celkem bude mít 35 senátorů.
KSČM zvítězila na Znojemsku a udržela si 3 senátorská křesla. Další strany neuspěly.

Složení Senátu		
ODS 35	NEZ 1	
ČSSD 29	SOS 1	
KDU-ČSL 7	SD-SN 1	
KSČM 3	„NSK“ 1	
SZ 1	US-DEU, ODA 1	
SNK ED 1		

INZERCE

SONBERK
28. 10. 2008
Poslední
„Den otevřených dveří“
na SONBERKU
a první ochutnávka
tradičního MLADÉHO
MUŠKÁTU 08
www.sonberk.cz

Z- dle dokumentárního seriálu BBC Ušetřete s LN 100 Kč

DVD Planety ŽIVOT

Jsmo ve vesmíru sami?

V prodeji na stánku s LN
za 49 Kč. Více na straně 16

149,-
Hvězda mezi půjčkami
100 000 Kč
za 1888 Kč
ČESKÁ
SPOLITOST

LIDOVÉ NOVINY

ÚTERA 29. ŘÍJNA 2008

NEZÁVISLÝ DENÍK ZALOŽENÝ 1893

CENA 13 Kč (Předplatné 12 Kč*)

ORIZONT

Gausův projev
Prezident během svého projevu
oslavách 28. října opět
mával před „nebezpečím“
Pl.
Text projevu na straně 11

IMOV
občané mohou do USA
novat bez víz od 17. listopadu.
jim stačí vyplněný
formulář z internetu. strana 5

NET
americká tajná služba odhalila
ženu: dva mladí neonacisté
plánovali atentát na Baracka
Obamu. strana 7

FINANSY
program Českého rozhlasu
prohlásil, že posluchači Rádía
zve „nejdou budoucnosti
toto národa“. strana 14

ÚHEL POHLÉDU

MOJMÍR HAMPL
ředitel České národní banky

Vzkaz euromilcům: Probuďte se!

Jsem smutné sledovat, jak běh
časů přináší další a další ar-
gumenty pro odklad zavede-
ní eura v naší zemi a mnozí euro-
milci to stále nechťejí vzít na vě-
domí. Do číh bodů proto sefa-
m argumenty, které jsou v dis-
o euru buď opomíjeny, či je
omnitičci vykládají dle svého ne-
převně.

Za prvé, fixní kurz navěky ne-
namená lepší kurz. Fancoučci
kurzového vstupu do eurozóny se
ali v následující manife: od-
straňme přijetím eura jednou pro-
řizy volné plovoucí kurz a od-
razněme též jednu z význam-
ných bariér v mezinárodním ob-
chodu. Jinými slovy, pokud se
měny pohybují, je to samo
obě bariérou obchodu. Ovšem
kor, kurz je pouze jednou z vý-
znamných cen v ekonomice.
A pohyblivost ceny sama o sobě
přece obchodu ani trhu neškodí,
naopak. Dovedeno do důsledku
by to totiž znamenalo, že nej-
bezpečnější obchod bude v okamžiku,
kdy všechny ceny budou jednou
provždy fixní.

Pokračování na straně 10

NOVÉ NOVINY ročník XXI - číslo 254
Mimořádné číslo: 22. 10. 2008
Mimořádné číslo: 22. 10. 2008

lidovky.cz
Navštivte náš zpravodajský server
www.lidovky.cz

Po 23 letech: velká přehlídka v Praze

Největší přehlídka armádní a záchranářské techniky v Praze od roku 1985 přilákala na Evropskou třídu tisíce návštěvníků. Celá akce měla jediný háček: pohled na průlet stíhaček znemožňovala hustá mračna.

Článek pokračuje na straně 3

„Mirku, máš to mít“

Pražský primátor **Pavel Bém** se rozhodl kandidovat na post šefa ODS

DAVID HLUŠTÍK

PRAHA Kdo povede ODS? Pražský primátor, nebo premiér? První místopředseda ODS Pavel Bém se v pondělí rozhodl postavit se na prosincovém kongresu strany šefovi ODS Mirku Topolánkovi. Ten jeho rozhodnutí uvítal.

Po nedělním grémium ODS už Bém podle svých slov neměl na co čekat. „Mirku, chtěl jsi to, máš to mít. Postavím se ti a budu proti tobě kandidovat.“ prohlásil pražský primátor. „Pokud je v podpalu-
bi metr vody a její hladina stoupá, nemůžeme na kapitánském můstku předstírat, že se nic neděje. Bohu-

žel současný kapitán se tak chová. Proto žádám posádku, aby rozhodla, zda není na místě změnit vedení,“ prohlásil Bém. Zároveň prý také nabízí „opravu lodí a úpravu kurzu směrem ke konzervativním hodnotám a prosperitě“. Rozhodně prý pod jeho vedením nepůjde o zá-
snub s ČSSD, kterými podle primátora někteří bezdůvodně straší.

Své rozhodnutí kandidovat na předsedu strany Bém konzultoval i s čestným předsedou občanských demokratů Václavem Klausem v sobotu večer po druhém kole se-
nátních voleb. „Rekl mi: Je to vaše rozhodnutí,“ prohlásil Bém. Prezi-
dent mu podle něj měl naznačit, že

pokud nenastane ve vedení strany změna, mohli by se občanští demo-
kraté dostat do obrovské krize.

Paroubek by Béma uvítal

Premiér Bémovo oznámení uvítal. „Je evidentní, že jsem ho v posled-
ních týdnech k tomuto kroku troš-
ku provokoval, protože nemůže ří-
kat ty věty, které říkal, aniž by tu
kandidaturu zvedl,“ řekl Topolá-
nek. Sám se ještě nerozhodl, zda
bude předsednické křeslo v prosin-
ci obhajovat.

Podle informací LN bude premi-
ér nejdříve zjišťovat v regionech,
zda má pro svou kandidaturu pod-
poru. Pokud nebude dostatečná, ne-

hodlá na post předsedy vůbec kan-
didovat a podpoří jakéhokoli Bě-
mova soupeře.

Primátorovo oznámení o kandi-
datuře na šefa ODS uvítal i předs-
da poslaneckého klubu občan-
ských demokratů Petr Tuchoř.
„Přecházíme z té záškodnické vál-
ky k normálnímu standardnímu de-
mokratickému souboji. To není nic
špatného,“ řekl Tuchoř. Předseda
ČSSD Jiří Paroubek si myslí, že
Bém by byl lepším partnerem pro
komunikaci. „Pokud by probíhala
jako na pražské radnici, tak mys-
lím, že by to bylo přínosné,“ řekl
Paroubek.

Pokračování na straně 4

Rád od Klause dostali Panenka i Branald

LUKÁŠ DOLANSKÝ
ADÉLA ČABANOVÁ

PRAHA Prezident Václav Klaus večera uděloval u příle-
žitosti státního svátku vyzna-
menání. Mezi oceněnými je
letos například i slavný fotba-
lista **Antonín Panenka**,
který dostal Medaili za
zásluhy prvního
stupně. Stejně oce-
nění získal také in-
memoriám spiso-
vatel **Adolf Branald**. Nejvyšší
státní ocenění
prezident udělil
Jiřímu Zeníš-
li.

účastnil také vylodění v Normandii
v roce 1944. Po roce 1952 byl vž-
něn komunistickým režimem.
Ocenění se dočkali také
tři vojáci, kteří se účastnili
bojů v Afghánistánu a kte-
ří byli zraněni při granáto-
vém útoku. Rád TGM pre-
zident udělil arcibiskup-
ovi Janu Graubner-
ovi. Medaili za záslu-
hy druhého stupně
dostali režisér Bře-
tislav Pojar, malíř
Pavel Brázda,
operní pěvkyně
Gabriela Beňačko-
vá, nebo předseda
Akademie věd

Hukot a chvění: nejsilnější zemětřesení poslední doby

CHEB / KARLOVY VARY Skříně se
třásl, věci padaly z policek. Karlo-
varský kraj večera kolem deváté ho-
diny ráno opět zasáhlo zemětře-
ní. Tentokrát ale byly otřesy půdy
nejméně silnější za poslední
dobu: jejich intenzita
dosáhla přibližně
4,1 stupně Richterovy
škály. Na západě Čech
se zemětřesení ozvalo
naposled 21. října,
mělo ale sílu jen
3,3 stupně.

Obyvatelé Sindelové na Soko-
lovsku už letos zazili otřesů něko-
lík, ten večerjší ale považují za nej-
silnější. „Provázeli ho tentokrát vý-
jimečně velký hukot, všechno se

v Sindelové. „Měli jsme strach. Pů-
vodní praskliny ve zdech se ještě
zvětšily. Už jsme říkali, že je snad
koniec, a přišlo znovu,“ dodal. Ze-
mětřesení mělo pravděpodobně
epicentrum opět u No-
vého Kostela na Cheb-
sku, chvění půdy ale
pocítili i lidé na Soko-
lovsku a Karlovarsku.
Podle Kovaříka šlo
včera o sérii tří otřesů
za sebou. Vyvrcholily
zhruba v půl desáté dopoledne. To
potvrdil také obyvatel Nejdku na
Karlovarsku Pavel Sedivý. „Seděl
jsem zrovna u počítače a najednou
se začal třást monitor, dunělo v to-
pení a pak se zhouplo křeslo,“ po-

SLOUPEK LN

Vzkazy z Hradu

MARTIN ZVĚŘINA

Prezidentův projev k výročí
vzniku republiky očekávali
letos zvlášť napjatě členové
ODS. Jejich strana, ve volbách
dvojitě poražená, hledá východis-
ko z krize. Změny v kolektivním
vedení strany jsou jisté, stejně
jako ve vládě. Vážně se diskutuje
i o výměně předsedy vlády. Hlasi-
tě se ozývá volání po programové
jednotě nejsilnější strany a nově
definovaném jasném směru. Jako
otec zakladatel ODS musí Václav
Klaus vědět, že stranicí budou
jeho projev doslova pít.

Prezident se v proslovu po-
vznesl nad politikaření a perso-
nální vnitrostraničské ptky a vy-
varoval se sebestředným náznaků,
jež by si mohli politici vykládat
po svém. Zde Václav Klaus niko-
mu neposkytl ani milimetr prost-
ru ke spekulacím.

O to silněji bude vykládan
jeho příspěvek do vnitrostraničské
programové diskuse. Zde mocné
podpoří protiútní křídlo uvnitř
své strany – prezident má obavu
z toho, zda nebudeme jednou
zklamáni ze svého vstupu do EU.
Zohledníme-li vliv prezidenta
mezi militantními straníky, pak
lze čekat mocný útok proti zahra-
niční politice vlády z pozic zapř-
klé xenofobie.

idnes.cz Ptejte se Davida Ratha, jednoho z volebních vítězů. Od 11.00 na www.idnes.cz/rath

MLADÁ FRONTA

Středočechy čeká tvrdé vyjednávání
STŘEDNÍ ČECHY
Zprávy z vašeho kraje

DNES

Nejbohatší „zchudli“

100 nejbohatších
Východoevropanů
pocítilo krizi

Byznys speciál – sešit D

www.idnes.cz

PONDĚLÍ 20. ŘÍJNA 2008

14,- Kč (předplatné 12,50 Kč*), XIX / 247

**VOLEBNÍ
SPECIÁL**

**TRIUMF ČSSD
Padne Topolánek?**

Zpravodajství, analýzy, rozhovory – str. A2 až A8
Názory – str. A10 až A12 ■ Volby ve vašem kraji – sešit B

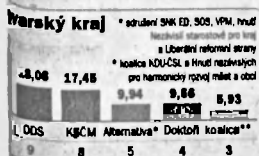
**Velká podzimní
kuchařka**

Recepty na jídla, jejichž příprava
netrvá ani půl hodiny

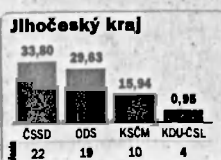
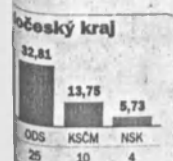
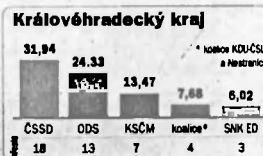
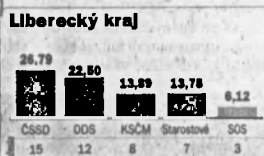
ONA DNES

Oranžové tsunami

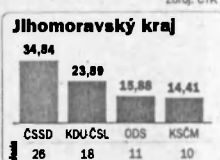
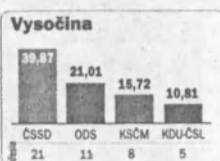
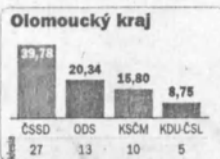
Specialisté drtivě vyhráli ve třinácti krajích ■ Waterloo Topolánkovy ODS ■ Jiří Paroubek volá po úřednické vládě

**Výsledky voleb
do krajských
zastupitelstev
v roce 2008**

ČSSD – Česká strana sociálně demokratická
KSČM – Komunistická strana Čech a Moravy
KDU-ČSL – Křesťanská a demokratická unie –
Československá strana lidová
ODS – Občanská demokratická strana
SNK ED – SNK Evropské demokratické (vznikla v roce
2006 sloučením SNK s evropským sdružením
a Evropským demokratem)
SOS – Strana pro otevřenou společnost
VPM – Volba pro město

„Zakovou smrt, jakou v kraj-
ských předvedla ČSSD, ne-
ona, ani její soupeři.
4,0, tedy vítězství opozič-
ní ve všech krajích, zna-
ně debakl pro vládní ODS.
by mluvit na pozici Mir-
ka Topolánka v čele ODS i na jeho
přesvědčení, že k něja-
k dojit musí a na předsedu
hodovat ještě někdo. Kdo,
a si myslím, že minimál-

ně Pavel Bém,“ prohlásil jeden z po-
ražených hejtmánů, místopředseda
ODS Petr Bendl.

Stranické účtování však občanství
demokraté odložili až na dobu po
druhém kole senátních voleb, které
bude v pátek a v sobotu.

Podle premiéra Mirka Topolánka
musí vláda pokračovat v reformách.
„Vláda je v polovině vládnutí. Po
volbách si všichni v rámci koalice
sedneme a řekneme si, co jsou ty dal-

ší priority,“ řekl Topolánek. ODS se
ještě může pokusit zachránit část po-
zic v druhém kole senátních voleb. I
v nich zatím dominují socialisté, ale
když ODS uhájí alespoň devět sená-
torů, udrží si v Senátu nadpoloviční
většinu.

Socialisté teď chtějí jednat o sesta-
vení krajských koalic hlavně s lidovci
a komunisty. V některých krajích,
například ve středních nebo v sever-
ních Čechách, se nejspíš pokusí se-

stavít jednobarevnou menšinovou
vládu.

ČSSD míní, že Topolánek by měl
hodit ručníc do ringu. Už ve středu
se bude v parlamentu hlasovat o ne-
důvěře vládě a podle informací
MF DNES se socialisté pokusí před
hlasováním přesvědčit lidovce, kteří
mají šanci na účast v několika koali-
cích v krajích se socialisty. „Nejlep-
ším scénářem by pak byla vláda od-
borníků s podporou politických

stran napříč spektrem do předčas-
ných voleb v polovině příštího
roku,“ vyhlásil předseda ČSSD Jiří
Paroubek. Druhá možnost, o které
jeho strana začala mluvit, je, že by
sice ODS mohla vládnout dál, ale že
by musela vyměnit premiéra. Přesně
to udělali v minulém volebním obdo-
bi socialisté, když Paroubek nahra-
dil Stanislava Grosse a složil jinak
téměř totožnou vládu.

Paroubek se včera také pokusil

o velké smíření s bývalým premié-
rem Milošem Zemanem. Vybídl ho,
aby se vrátil do ČSSD a aby mu při-
mluvou u dvou odpadlíků od sociál-
ní demokracie, Miloše Melčáka a
Michala Pohanky, pomohl sesadit
vládu. „Jsou poslanci, já ne, ať se
rozhodnou,“ opáčil Paroubekovi Ze-
man.

**JOSEF KOPECKÝ,
VÁCLAV DOLEJŠÍ**
Rozšířené volební zpravodajství
čtěte na str. A2 až A6

Rozhodly poplatky u doktora?

ČSSD hodlá za pacienty platit návštěvu u lékaře z krajských rozpočtů

Praha - Je to věc, která nejspíš vý-
razně přispěla k vítězství socialistů
v krajských volbách a propadu
ODS. Reč je o poplatcích, které se
letos začaly platit u lékaře.

A strana Jiřího Paroubka už má
plán, jak alespoň některých poplat-
ků zbavit lidi, kteří přijdou na oč-
ní v krajských nemocnicích. „

použití v dalších krajích. ČSSD vy-
hrála všude a krajské vlády budou
v její režii.

Například ve středních Čechách
bude stát operace „rušení poplatků“
80 milionů korun ročně z krajského

by měli být osvobozeni jen důchod-
ci, sociálně slabí a mladí do osm-
nácti let. Ostatní lidé by i nadále ten-
to poplatek měli platit. I kdyby byli
doma, stejně by nejmenší tuto část-
ku, spíše více, utratili za jídlo, které
by si museli koupit. Ministr zdravot-
nictví Tomáš Julínek nezvedl včera
MF DNES svůj telefon, aby se v

Analýza

Bendl chtěl zůstat po prohře hejtmanem, Rath se směje

Střední Čechy (fa, zuč) - Většinu
v krajské radě pro ČSSD, menšinu
a post hejtmána pro občanské de-
mokraty. To je návrh, s kterým vče-
ra přišel na první povolební vyje-
dnávání s vítěznými sociálními de-
mokraty v čele s Davidem Rathem
středočeský hejtmán Petr Bendl

Ve středních Čechách bylo voleb-
ní vítězství ČSSD nad ODS nejtěž-
nější ze všech krajů.

Rathova strana získala o 2,35
procenta hlasů víc než ODS. V kraj-
ském zastupitelstvu to znamená
jedno křeslo navíc. S kým povede
kraj v příštích čtyřech letech, stále

FALEŠNÉ MÁSLA Test ukázal, že na trhu je ošizené pomazánkové máslo

Strana A5

MLADÁ FRONTA

O a ODS: schůzka číslo dvě
TŘEDNÍ ČECHY

Zprávy z vašeho kraje

DNES

ČTVRTEK 23. ŘÍJNA 2008

17,- Kč (předplatné 15,50 Kč*), XIX / 250

CIMRMAN NA DVD
Divadelní hra Akt
jen za 49 Kč

Kupon je vpravo dole

Jak jedí Češi: největší
klady a minusy

Kupují biopotraviny, ale raději
mají tučnou klasiku

Čtěte v magazínu

láda přežila. Na jak dlouho?

ek nemá sílu odvolat vládu, která napodruhé protlačila i rozpočet. Premiér však ve Sněmovně už nemá jistou většinu

premiéra a šéfa ODS
láda je to dvoji vzpru-
kdy je jeho pozice ve
velmi oslabená po de-
volných volbách.
bra hravě ustála pokus o
alo se, že opoziční
sílou dát dohroma-
pro vyslovení nedůvě-
kabinetu.
se se večera napodruhé
smovně protlačit do
vání návrh státního

rozpočtu na příští rok. Ten počítá se
schodkem 38 miliard korun a útrata-
mi státu ve výši 1,15 bilionu korun.

Opozice nedokázala sehnat při
hlasování o Topolánkové vládě více
než 96 hlasů, trojice rebelů ODS
(Tlustý, Raninec, Schwippel) se to-
tíž zdržela a dvě zelené poslankyně
Olga Zubová a Věra Jakubková se
hlasování nezúčastnily.

„Byli jsme blízko úspěchu, je to
strašlivá morální rána pro koalici,“
tvrdil přesto šéf opoziční ČSSD Jiří

„Nepřemýšlím
o odchodu“

Velký rozhovor
s premiérem

Paroubek. Podle něj není možné,
aby vláda s tak slabým mandátem
předsedala Evropské unii. Nevylou-
čil také, že sociální demokracie hla-
sování o nedůvěře vyvolá znovu.
Vybidl Topolánka, ať sám požádá

o důvěru, protože nyní za ním v pa-
lamentu stojí jen 97 poslanců.

Topolánek se však nic takového
udělat nechystá. „V nejbližších tý-
dech nás čeká poměrně zásadní dis-
kuse o tom, co chceme do konce
funkčního období stihnout, kde
jsem udělal chybu,“ řekl po hla-
sování. Vládní koalice bude také po se-
nátních volbách diskutovat o mož-
ných změnách na pozici ministrů.

Premiér odmítl Paroubkovu vý-
zvu, aby sám odešel z funkce.

„Kdyby měl předseda ČSSD sklá-
dat funkci po každých prohraných
volbách, tak by ještě několik funkcí
dlužil,“ prohlásil Topolánek.

Narážel tím na to, že Paroubek
před víkendovým triumfem v kraj-
ských volbách žádné volby nevy-
hrál. I když to večera v parlamentu
vypadalo, jako by se Topolánek na-
pil „živé vody“, vyhráno zdaleka
nemá. Občanští demokraté totiž
pouze odložili účtování za prohrané
krajské volby až na dobu po druhém

kole voleb senátních. A zemětře-
ní, které může smést i Topolánka, se
dá čekat nejspíše na prosincovém
volebním kongresu ODS.

„Hrdinou dne“ se večera stal jeden
z odpadlíků od ČSSD Petr Wolf, kte-
rý přes noc změnil názor a pomohl
Topolánkové vládě o jediný hlas
protlačit návrh rozpočtu. Jeho defi-
nitivní schválení je nejisté kvůli
tomu, že vláda nemá jasnou větši-
nu.

JOSEF KOPECKÝ

Další informace na str. A2

Pohřeb, na který se jen tak nezapomene

Praha (syr) - Je krátce před jednou
hodinou odpoledne. Z břevnovské-
ho kláštera vychází šestice mužů,
která nese na ramenou honosnou
ocelovou rakev.

Odpovídá v ní korunní princ kolo-
točáckého klanu Kočků Václav, za-
střelený hoteliérem Bohumírem Du-
říčkem. Rakev doprovází truchlící
rodina a tisícovka smutečních hostů
(vpravo). Rozloučit se přišly celebri-

ty, ale i podnikatelé podezřelí ze sty-
ků s organizovaným zločinem. Kytici
u rakev položil třeba příbuzný
Kočkovy rodiny zpěvák Michal Da-
vid (dole vlevo) nebo příbramský
boss Jaroslav Starka (dole vpravo).
Pohřeb velmi těžce nesl otec zesnu-
lého Václava Kočka starší. Při chůzi
ho musel podírat jeho syn Jan Koč-
ka (nahore).
Čtěte na str. A4

FOTO: M. RŮŽICKA A M. ŠVÁČEK

Škodovka poprvé v historii zlevňuje

Mladá Boleslav (js) - Lepší důkaz o kri-
zi automobilového průmyslu v tuzemsku
nenajdete.

Poprvé v historii snížila Škoda Auto
výrazně a najednou ceny všech svých mo-
delů. U některých až o sto tisíc.

prvků. Spadly však ceny všech modelů:
například roomster už pořídíte za méně
než tři sta tisíc korun.

Cena nejlevnějšího superbu klesla o 50
tisíc korun, toho nejdražšího a nejlépe vy-
delu o sto tisíc. Podle mluvčí Ško-

dopolové se další zlevňování škodovek
nechystá.

Škoda Auto bojuje jako většina evrop-
ských automobilů s velkou recesí v pro-
dejích aut. Kvůli tomu bude například
celý příští týden výroba nových

DIVADLO
JARV CIMRMANA
ANT

z vašeho regionu

aha
řední Cechy

vystřídá Bendla
manském křesle

20. ŘÍJNA 2008

PRAVO

SLÉ NOVINY ročník 18 / č. 247 12 Kč

**Krajské
senátní
volby 2008**

str. 1-11

LADISLAV BLAŽEK
odolal záplavě
oděvů z levné Asie

příloha
FIRMA

Triumf ČSSD, krach ODS

dem. vyhrála ve všech 13 krajích • Má už prvního senátora, dalších 25 ve hře

Topolánek v sobotu večer neskrýval zklamání.

Foto PRÁVO - Petr Hlouček

Šťastný Jiří Paroubek připíjí na vítězství.

Foto PRÁVO - Milan Malíček

Nada Adamčková
Marie Königová

Státní demokracie trium-
fuje. ODS je v šoku. Krajské
volby až nečekaně výrazně
posílily politickou mapu re-
gionů. Místo modré zavládla
oranžová.
ČSSD Jiří Paroubek popr-

vé vyhrál volby, zatímco předseda ODS Mirek Topolánek je po prvé poražen.

Paroubkova strana má navíc náhlápnuto k výraznému zlepšení svých pozic v Senátu.

Podle soc. dem. voličů řekl, co si myslí o vládě. ČSSD triumfovala ve všech třinácti krajích, kde odsunula dosud vládnoucí ob-

! Zisky stran (v %)

ČSSD	35,85
ODS	23,57
KSČM	15,03
KDU-ČSL	6,85
Strana zelených	3,15

čanské demokraty a jednoho lidovce do role drtivě poražených. ČSSD může počítat se všemi třinácti hejtmany a bude si moci vybírat koaliční partnery. Zatím odmítá ODS, opatrně připouští komunisty, ale soustředí se chce na středolevé koalici.

Zatímco Paroubek si vítězstvím upevnil pozici v čele

ČSSD, volební debakl podlomil pozici premiéra Topolánka. U lidovců se houpe křeslo pod předsedou Jiřím Čunkem.

Politicky oslabená koalice však věří, že ve středu vyhraje bitvu při hlasování o nedůvěře vládě, neboť rebelové z ODS, KDU-ČSL a SZ se ji zatím potopit nechystají.

Ze sedmadvaceti senátních obvodů postoupili kandidáti soc. dem. v pětadvaceti případech, v Karvině dokonce její kandidát uspěl hned v prvním kole.

ODS má pro druhé kolo ve hře dvacet adeptů, lidovci tři, komunisté jednoho. Do role outsidersa odsoudily volby Stranu zelených. (Pokračování na str. 2)

Topolánek chce přes drtivou porážku obhájit post šéfa ODS

Vlastní zpráva

Protože ODS drtivě prohrála krajské volby, chce její šéf Mirek Topolánek na prosincovém volebním kongresu obhájit svou funkci. Dá se přitom očekávat, že čelit velkému tlaku nespokojených regionálních politiků. Nevidím důvod, proč bych opouštěl pozici předsedy," prohlásil Topolánek v nedělní di-

skusi ČT Otázky Václava Moravce s tím, že je vždy rád, když je možné vybrat z více kandidátů.

Vyhnul se přímé odpovědi na otázku, zda by uvítal, kdyby mezi protikandidáty byl i pražský primátor a první místopředseda strany Pavel Bém. „Pokud se se mnou bude chtít Pavel Bém utkat, tak to nepochybně udělá," poznamenal.

Bém už v sobotu označil výse-

dek voleb za „krajší Armagedon". Podle něj není možné, aby vedení strany neneslo odpovědnost za jakýkoli volební výsledek.

„Když mi položíte otázku: nestane se jako první místopředseda odpovědnost také za tento volební výsledek, tak já samozřejmě řeknu: ano, také nesu odpovědnost za tento volební výsledek," uvedl.

(Pokračování na str. 2)

Paroubek vyzval Zemana k návratu do ČSSD, ten to odmítl

Jiří Ovčáček

Jiří Paroubek včera vyzval bývalého předsedu ČSSD Miloše Zemana k návratu do strany a k tomu, aby přesvědčil přeběhlíky Miloše Melčáka a Michala Pohanku vyslovit ve středu nedůvěru vládě.

Zeman výzvu odmítl a zdůraznil, že za přeběhlíky nestojí. Paroubek prohlásil, že svá slo-

va vůči Zemanovi myslí naprosto vážně. „Ten vzkaz je jasný. Myslím si, že nastal čas k tomu, abychom pozvali Miloše Zemana, aby se vrátil do soc. dem., a myslím, že by mohl udělat tuhle službu české veřejnosti," uvedl. Návrat Melčáka a Pohanky do klubu ale považuje za nemožný.

Místopředseda ČSSD Bohuslav Sobotka Právu řekl, že Ze-

man odešel z ČSSD, aniž na něj kdokoli tlačil. Mínil, že pokud by se podařilo rozpor mezi soc. dem. a expředsedou odstranit, straně by to pomohlo. „Pokud by ten rozpor zmizel, tak to soc. dem. do budoucna posílí," mluvil Sobotka.

Zeman návrat pro tuto chvíli odmítl, protože ještě nepominuly důvody, proč z ČSSD odešel. (Pokračování na str. 7)

PŘEDSEDA SOCIÁLNÍ DEMOKRACIE JIŘÍ PAROUBEK: Koalice v krajích budou různobarevné

Alexandr Mitrofanov

Výsledek soc. dem. v krajích volbách je mimořádně dobrý. Ale pro završení svého programu potřebujete úspěch v Senátu. Mirek Topolánek začal kampaní agitovat pro reparát ODS. Je to pro vás reálná hroz-

mě jednu slabinu. Pokud by na ni voliči přistoupili, tak by hrozila dokonce ústavní většina ODS v Senátu.

To není v zájmu vůbec nikoho, dokonce ani těch naprosto satelitně uvažujících lidí ve Straně zelených a u lidovců.

Když zvítězí ve všech obvo-

ných mandátů, tak bude mít 32 mandátů. Bylo by to vyrovnané a žádný zvrat poměrů v Senátu by nehrozil. Jen by se Senát postavil konečně i na levou nohu, protože zatím stál více na pravé.

■ Hned po zveřejnění výsledků Jsem zaslechl úvahy těch, kteří vás nevolili a nyní přemýšlejí, že vás neprosvítily síly

sí podadit. Když se nám to nepodaří, pak nebudeme úspěšní ve volbách, které jsou ještě důležitější, do Sněmovny.

Program musí být absolutní prioritou, na tom jako předseda strany budu trvat. Nemělo by smysl vést takovou stranu, kde by lidé dali přednost svým přeběhlým před zájmy voličů. Voli-

Policisté odvrátili krvavou řežbu v Janově

Karel Olcovský

Policejní manévry provázely sobotní pochod zhruba čtyř stovek pravicových radikálů v Litvínově. Neonacisté si chtěli v místní čtvrti Janov vyřadit účty s početnou romskou komunitou. Střetu znesvářených táborů za-

Bojovně naladěni radikálové dorazili za skandování hesel „Stop černému rasismu!" a „Janov Čechům!" na litvínovské náměstí Míru krátce před druhou odpoledne. Zde je potleskem vítaly desítky obyvatel města.

(Pokračování na str. 8)

HINASKI:
sme připraveni
bojovat

CAFÉ

Václav Bělohradský
k téměř jubileu
republiky

Salon

Vláda-opozice 2:0

PRO TENTO TYP ZPRÁV

NEOBVYKLÁ
FORNÁ
TITULU

nedůvěru hlasovalo všech 96 opozičních poslanců, kabinet podrželo 97 členů koalice

Čedá Adamičková
Marie Königová

dní poté, co sebevědomí
koalice srazil volební
Topolánek vládu
porazila opozici při
hlasování.

přežila už čtvrtý pokus
vládě nedůvěru a poda-

lším spolupráci nejen
těžkých tématech, ale
na předsednictví EU
Topolánek, premiér

ji napodruhé dostat státní
pro rok 2009 do další-

koalice sice nepřiměla rebely
státních řadách, aby jí pře-
podřádky nohy, ale tři členo-
Vlastimil Tlustý, Juraj
ec, Jan Schwiappel, ani ze-
Olga Zubová a Věra Jakub-
ne k opozici přímo nepřida-
u chyběli, nebo se zdálo.
nedůvěru vládě nakonec vy-
jen všech 96 opozičních

poslanců, zatímco kabinet podr-
želo 97 členů vládních stran. Ke
shození vlády potřebovala opozi-
ce 101 hlas.

„Budeme pokračovat,“ nechal
se po dramatickém dni slyšet pre-
miér Topolánek s tím, že vláda
dostala čas na práci. Ale mnoho
důvodů k optimismu nemá.

Koaliční rebelové sice nejsou
ochotni vládu přímo potopit, av-
šak mohou jí ztížit život při
schvalování zákonů. Toho si je
premiér vědom, takže včera změn-
il rétoriku. „Nabízím spolupráci
nejen na běžných tématech,
ale i na předsednictví EU,“ pro-
hlásil nečekaně po hlasování
o nedůvěře na adresu opozice
a rebelů.

A do vlastních řad pak mřila
jeho slova o tom, že včerejší den
znamená „velmi silnou reflexi to-
ho, co děláme a co chceme dělat,
včetně toho, jak to prezentujeme
na veřejnosti“.

(Pokračování na str. 2)

Mirek Topolánek měl včera dů-
vod k úsměvu.

Topolánek: Můj soupeř Paroubek dluží ještě čtyři funkční období

vláda ve Sněmovně během
jejího dne se změnila od mi-
Ráno bylo cítit napětí, kte-
se dalo krájet, a premiér
Topolánek byl viditelně
vzrušen. Neuklidnila ho ani
to, co by měli poslanci
jednát dříve. Rozpočet, ne-
nedůvěru? Trval na tom, že

vláda k rozpočtu potřebuje vědět,
zda má důvěru.

Zlomovým momentem v jeho
náladě byl až moment, kdy zele-
né rebelky Věra Jakubková a Ol-
ga Zubovou veřejně ohlásily, že
vládu nepodporují.

Zázračnou premiérovu promě-
nu pak pocítili také novináři. Za-

tímco jindy je přehlíží, tentokrát
s nimi laškoval v předšálí a v je-
jich společnosti dokonce sledo-
val závěr diskuse na televizní ob-
razovce v kuloáru.

Když pak děkoval poslancům
ve Sněmovně za důvěru a nabí-
zel opozici spolupráci na evrop-
ském předsednictví, bylo to z je-

ho strany vítězné gesto. Diskuse
byla opět plná silných slov.

Sám premiér „poslal“ zlomysl-
nou poznámku směrem k šéfovi
ČSSD Jiřímu Paroubkovi, který
tvrdil, že když Topolánek prohrál
volby, měl by odejít. „Kdyby měl
můj soupeř Jiří Paroubek odcház-
et a skládat funkci po každých

prohraných volbách, tak by ještě
čtyři funkce dlužil.“

Několik přestřelek již tradičně
vyvolal místopředseda soc. dem.
poslanců David Rath, podle kte-
rého občané ve volbách ukázali
vládě palec dolů.

Premiéra napomínal, že mu za
jeho zády hýká jako oslík. Pustil

se i do lidoveckého ministra fi-
nancí Miroslava Kalouska, který
na jeho adresu prohlásil, že tak-
ovým lékařům, jako je Rath, se
před rokem 1989 říkalo doktor
Bonaparte. „Bud odevzdáš bony,
nebo si tiskni parci,“ vysvětlil
svůj bonmot ministru.

(Pokračování na str. 3)

Cuněk: Obměna by vládě pomohla

Vlastní zpráva

Premiér a šéf lidovců Jiří
Cuněk se včera přidal k volání po
rekonstrukci Topolánkovy kabi-
nety.

Coby první oběť je už ně-
kolik dní zmínován ministr zdra-
votnictví Tomáš Julínek (ODS).

Je to téma na koalici jedná-
tek k rekonstrukci Cuncěk.
Na dotaz, zda by to kabi-
net prospělo, Cuněk odpověděl:

„Ano, já si myslím, že by rekon-

strukce vládě pomohla.“ Ke jmé-
nům se nechtěl vyjadřovat.

Šéf klubu ODS Petr Tluchoř
na slova šéfa lidovců reagoval:
„V předvečer voleb jsou takové
diskuse nemístné.“

O nutnosti větší rekonstrukce
vlády hovořil tento týden místo-
předseda ODS a středočeský
hejtmán Petr Bendl, který patří
mezi politiky ODS, kteří žádají
Julínkovu hlavu. Ministr zdra-
votnictví včera pro Právo zopa-

koval, že s rezignací nepočítá.
Ministr průmyslu a obchodu
Martin Říman (ODS) ho brání a
na dotaz Práva dodal: „Výměna
ministrů je pravomocí premiéra,
a nikoli hejtmánů. Neztotožňuji
se s jejich názorem.“

Tlaky na Julínka sílí

Tlaky na Julínkovo odstoupe-
ní přitom sílí, a to i mezi sená-
torskými kandidáty ODS.

(Pokračování na str. 4)

ODS podpoří kandidáta ČSSD do Senátu v Chebu za koalici v kraji

Sociální demokracie a ODS
možná uzavřou podle informací
Práva zvláštní obchod.

Na Karlovarsku ODS slíbila,
že podpoří ve druhém kole sená-
tních voleb sociálnědemokratic-
kého kandidáta Miroslava Nenu-
tilu, výměnou za to očekává, že
sociální demokracie umožní zvol-
ení bývalého hejtmána kraje za

ODS Josefa Pavla do rady kraje.

Podle informací Práva se do-
konce chystá v nejbližších ho-
dinách senátní kandidát ODS
Jan Svoboda, který na Chebsku
neprošel do druhého kola, po-
děkovat voličům za důvěru
a veřejně vyjádřit podporu soci-
álnímu demokratu Miroslavu
Nenutilovi.

„Soc. dem. kandidáta Nenuti-
la podpořím ve druhém kole se-
nátních voleb, protože se mi zdá
lepší než jeho protikandidát Ivo
Mlátilík,“ uvedl neúspěšný kan-
didát občanských demokratů
v senátních volbách na Chebsku
a Tachovsku a chebský starosta
Jan Svoboda.

(Pokračování na str. 5)

SYN ZASTŘELENÉHO FRANTIŠKA MRÁZKA MICHAL (27) EXKLUZIVNĚ PRO PRÁVO: Spousta lidí zapomněla, co pro ně otec udělal

Radim Vaculík

Jako na člověka, který každé-
mu ochotně pomohl. Tak viděl
Michal Mrázek (27) svého otce
Františka Mrázka, zavražděného
roce 2006. Odmítá, že by byl
otec zločincem, na druhou
stranu ale přiznává, že jej do vše-
ho nezasvětil. Na svého otce
zpomíná jako na schopného
manipulátora.

„Říkáte, že když váš otec
žil, tak každému ochotně po-
mohl. Nezdá se vám, že se to
všechno proti němu po jeho
smrti obrátilo?“

Vždyť víte, jací jsou lidé. Ne-
vděk světem vládní a spousta li-
dí zapomněla, co pro ně otec
udělal, a dnes se tak i chovají.
Odvrátili se od naší rodiny a ne-
měli k tomu vůbec žádný pádný
argument ani důvod. A jsou to li-
di, kterým opravdu táta pomohl.

že tady vedle mě teď sedí pan Ja-
cek Spyra (polský lobbista známý
z kauzy Pěti na stole v českých,
pozn. redakce), který patří mezi
velmi malé procento lidí, kteří se
od naší rodiny neodvrátili. A zrov-
na pan Spyra by k tomu měl mít
mnohem více důvodů než určití li-
dí, a přesto tak nečiní.

Víte, kdo znal mého otce
opravdu dobře, myslím tím užší
okruh přátel, tak nikdo z nich na
něj nemůže říct špatné slovo,

Dolar už je za 20 korun

Česká měna v závěru středeč-
ního obchodování překročila
o několik setin úroveň 20 korun
za dolar. Koruna včera oslabila
také vůči euru, a to na 25,74 ko-
runy za euro. Dolaru pomáhá po-
zice nejlikvidnější a bezpečnější
měny a také očekávání, že Spo-
jené státy s pomocí všech pod-
porných opatření dokážou ozdra-
vit svou ekonomiku rychleji než
státy Evropské unie. (ČTK)

100 Kč = 20,25 USD (100 Kč = 20,25 USD)

vy z vašeho regionu

Práva střední Čechy

ané nechtějí
lavbu proluky

DA 29. ŘÍJNA 2008

MĚSTSKÁ KNIHOVNA BENEŠOV

Práva
72
728 004

Kulturní systém Clavis
315606073491

PRÁVO

Dům & Bydlení

NEZÁVISLÉ NOVINY ročník 18 / č. 254 13 Kč

ak postavit imní zahradu

Nová kuchyně levně a rychle

TUŽEL NA 4 RADY Topolánek

vyznamenal Afghánistánu české vojáky

Afghánistán
Exkluzivně
šeho zvláštního
pravodaje

...ér Mirek Topo-
se včera ne-
nil vojenské pře-
v Praze, ale
toho uskutečnil
ychlou a přísně
nou návštěvu
jovské speciální
ky v horách Afg-
nu. Večer nž byl
Praze.
em několikahodi-
pobytu navštívil
ných bezpečnost-
tění jako vůbec
pocce postavený

evropský politik přímo
jednu z představených bo-
jových základů spojen-
ců v horách středního
Afghánistánu, který je
považován za baštu radi-
kálního hnutí Tálibán.
Na základně a na letiš-
ti v představeném posta-
vení Topolánek předal
pamětní medaile Karla
Kramáře dvaceti prostě-
jovských bojovníků a zá-
stupců resortu obrany.
Mezi vyznamenanými
byl například bývalý ve-
lítel prostějovských prů-
zkumníků a současný šéf
Vojenského zpravodaj-
ství Ondřej Páleník.
(Pokračování na str. 5)

Přilet a pobyt premiéra do válečné zóny probíhal za mimořádně přísných bezpečnostních opatření.

ODS zkusí zítra protlačit radar starým Senátem

Jitka Götsová

...má naspěch s radarem.
informací Práva se ODS
zítra využít své nadpolo-
příšiny 41 hlasů ve starém
Senátu a bleskově schvá-
lí smlouvy s USA o umístě-
ní radaru v Brdech.
...postup připustili v rozho-
vo Práva jak šéf Senátu Pře-

mysl Sobotka, tak předseda se-
nátního ústavně-právního výboru
Jaroslav Kubera (oba ODS). Opo-
zice je zásadně proti a chce, aby
o tak důležitých smlouvách roz-
hodl až Senát v novém složení.
„Mandát tohoto Senátu končí
2. listopadu,“ reagoval na dotaz
Práva Sobotka s tím, že nevidí
důvod, proč by nemohli smlouvy
schválit.

Dosavadním senátorům man-
dát vyprší 2. listopadu. Noví se-
nátoři sice okamžikem zvolení
získali mandát, ale budou ho mo-
ci vykonávat až po složení slibu
na ustavující schůzi horní komo-
ry v novém složení. To má být až
kolem 20. listopadu.
Sobotka však nechce předjí-
mat, jaká stanoviska dnes ke
smlouvám zaujmou zahraniční

a ústavněprávní výbor. „A co
udělají s programem na 30. října,
kdy je plénum, nechci spekulov-
vat,“ dodal Sobotka.
Stejně reagoval pro Práva
i Kubera. „Uvidíme, jak se roz-
hodnou výbory,“ uvedl.
Oba garanční výbory totiž dá-
vají doporučující konečné stano-
visko, o němž pak hlasuje plé-
num. A není pochyb o tom, že

stanovisko výborů bude kladné.
Navíc pozvánku na zahraniční
výbor Senátu dostal šéf sněmov-
ního zahraničního výboru Jan
Hamáček (ČSSD), což je velmi
neobvyklé.
V případě mezinárodních
smluv je třeba, aby obě parla-
mentní komory hlasovaly stejně.
Nemohou se vzájemně přehlaso-
vat. Radar by v případě rozdílné-

ho výsledku ve Sněmovně
a v Senátu neprošel.
**Opozice: je to
nestoudnost**
Úmysl ODS protlačit narychlo
smlouvy odsoudila opozice. Pod-
le ní občané minulý týden vyjá-
dřili svou vůli, když nezvolili se-
nátoři plédující pro radar.
(Pokračování na str. 3)

Bém půjde proti Topolánkovi, chce být předsedou ODS

Vlastní zpráva

...pět v ODS nepolevilo ani
pondělí ohlášené kandidatu-
la Béma na post stranické-
předsedy. Bémovo rozhodnu-
...pak možná povede k tomu,
...ek Topolánek boj o vedení
...vezvá a na prosincovém
...su se bude snažit svou
...u uhájit.
...hodil jsem se zvednout
...ou rukavici a kandidovat

na předsedu ODS,“ oznámil
pražský primátor a první místo-
předseda ODS Bém.
Dlouholetý Topolánkův rival
si současně neodpustil kritiku
předsedy ODS, když uvedl: „Po-
kud je v podpalubí metr vody
a její hladina stoupá, nemůžeme
na kapitánském můstku předstí-
rat, že se nic neděje. A bohužel
současný kapitán se přesně tak-
hle chová.“
Topolánek Bémovu kandidatu-

ru uvítal. „Je evidentní, že jsem
ho v posledních týdnech k tomu-
to kroku tak trochu provokoval,
protože nemůže říkat ty věty, kte-
ré říkal, aniž by tu kandidaturu
zvedl,“ řekl premiér po ponděl-
ním jednání s odstupujícími hej-
many v Kramářově vile.
Prý dává přednost tomu, aby
ve vedení ODS byli lidé, kteří
stranu povedou v souladu s myš-
lenkami, na nichž vznikla.
(Pokračování na str. 2)

Bendi: V nové situaci bych zvážil vstup do vlády

Lukáš Bek

■ Vítáte Bémovu kandidatu-
ru do čela ODS?
Od začátku říkám, že by to Pa-
vel Bém zvednout měl, a je dob-
ře, že to udělal.
■ Co by jeho zvolení zname-
nalo pro vládu? Měl by Topo-
lánek zůstat premiérem?
Myslím, že by vládu opouštěti
neměl, protože by to znamenalo
nutnost jednání s Jiřím Paroub-

kem. Jsem přesvědčen, že je po-
třeba dovládnout v tříkoalicičním
konceptu.
■ Budete usilovat o post pr-
vního místopředsedy?
Určitě o tom budu přemýšlet,
musíte se zeptat také regionů.
■ Co předčasné volby?
Grémium se o této věci radilo.
Jsme jednomyslně pro to, aby
žádné předčasné volby nebyly.
■ Mluvíl jste o rekonstrukci
vlády, měl by do ní jít i Bém?

Některý hejtmán by do vlády
měl jít. Je to však na premiérovi.
■ Vy jste už tuto nabídku od-
mítl, přál byste ji, kdyby byl
Bém předsedou ODS?
Pokud bych tu nabídku znovu
dostal, měl bych podporu hejma-
nů i Béma, tak bych ji zvažoval.
■ O jaké křeslo byste stál?
To neřekám. Záleží na Topo-
lánkovi, protože si nemyslím, že
by měl rezignovat na předsedu
vlády.

JAROMÍR NOHAVICA O SVÉM SEVEROAMERICKÉM TURNÉ PRO PRÁVO:

Emigrantský smutek už na koncertech není

...ina z áčková, New York

Sobotním koncertem
...Yorku jste završili měsí-
...hraniční turné, odehrál
...st koncertu v USA, dva
...ku a po jednom v Kanadě
...gill. Za posledních pět let
...te takto vydal na cesty již
...t. Co vás do světa, zvlášt-
...ameriky, stále táhne?
...rát si v Americe, vidět

že spouště lidí daleko od domo-
va prostě udělám radost. Zapí-
vají si, zavzpomínají... Z před-
chozích turné se dokonce traují
historky, že někteří to po koncer-
tě ze samého stesku v Americe
zabalí a vracejí se domů.
■ Jaké publikum na vás v za-
hraničí chodí?
Češi, Slováci, Poláci, ale taky
Američané, Mexičané, Irové,
černoši i běloši, holky, kluci,
psi... (Pokračování na str. 16)

Dva američtí neonacisté chtěli zavraždit Obamu

Jiří Roškot, New York

Zastřelili 88 černošských stře-
doškolků v Tennessee, dalších
14 setnout a nakonec zabít
i prezidentského kandidáta Ba-
racka Obamu plánovali dva neo-
nacisté.
Agenti tajné služby, kteří
uchazeče Demokratické strany
na prezidentský úřad sťežli od
začátku jeho kampaně, jim plán

Podle něj plán osnovali Paul
Schlesseman (18) z města Bells
ve státě Tennessee a Daniel Co-
wart (20) z West Heleny v Ar-
kansasu, kteří měli u sebe pět
střelných zbraní včetně brokov-
nice. Kterou školu si k hrůzně-
mu činu vybrali, dokument ne-
upřesnil.
(Pokračování na str. 10)

8 volby 2008

ČSSD vyhrála i v baště pravice Střed Největší šok v krajích Bendla porazil

Po Praze druhá největší bašta ODS, Středočeský kraj, zažila v sobotu šok. Krajským hejtmánem se stal David Rath z ČSSD. To nikdo nečekal. Petr Bendl bude muset opustit úřad na Smíchově.

Praha – „Těba začne poprvé v životě pracovat," řekl o svém soupeři David Rath, který pro ostré slovo nechodí daleko. Nicméně jeho réto-

rika a náročná kampaň, kdy obížděl se sanitkou Středočeský kraj přinesla úspěch.

Rath zářil v sobotu večer spokojeností. „Vy se mě ptáte, jak se mám? Dneska je na to hodně jednoduchá odpověď. Skvěle, naprosto fantasticky," řekl Rath Šípů ve volebním štábu sociální demokracie. „Zabránilm privatizaci

krajských nemocnic," alibil exministr zdravotnictví a největší odpůrce Julínkových reforem.

Rath měl večera opravdu velký den, jeho vítězství v relativně bohatém kraji modrých ptáků čekali jen nejdodanější stoupenci ČSSD. „Je dávno k oslavě," dodal Rath, když jsme se zeptali, jaký má na večer program.

Rath 35,20%

Schwarzenberg: Voliči nám vzkazují „polibte si šos!“

Karel Schwarzenberg

Praha – Zklamání! To se v sobotu zračilo v tvářích členů strany Zelených, kteří se postupně scházeli ve volebním štábu v pražské Konviktské ulici. Strana totiž nezískala ani jedno senátorské křeslo. Neuspěl ani jejich senátorský trumf Michael Kocáb. Už od druhé hodiny odpolední se v centrále Zelených pohyboval ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg.

Občas se zašel projít Konviktskou ulicí, nebo si jen stoupl před vchod a pobábal z dymky. Reagoval i na nízkou volební účast. „Je to smutné vysvědčení politiku a svým způsobem vzkaz občanů: Polibte si šos!," řekl. „Vláda dělala nepopulární kroky, takže se takováto účast dala očekávat. Tak reagují voliči všude v Evropě," podotkl Schwarzenberg. (red)

Paroubek žádal Zemana o pomoc

Miloš Zeman

Praha – Jiří Paroubek po triumfu věří, že se mu ve středu podaří odstavit ODS od moci. Sněmovna bude hlasovat o důvěře vládě.

„Po debaklu Topolánkovy vlády budou někteří vládní poslanci určitě zvažovat, jak hlasovat," nechal se kř ČSSD slyšet v rozhovoru pro Český rozhlas. Jen na to se ale spolehnout nehodlá. Věř, že by mu

mohl rovněž pomoci bývalý lídr socialistů Miloš Zeman, který si stále zachovává mezi politiky určitý vliv.

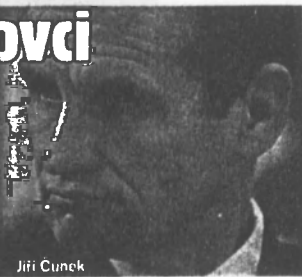
Paroubek ho po dopoledním jednání předsednictva v Lidovém domě vyzval k návratu do strany a k tomu, aby se pokusil přemluvit dvojici přeběhlých poslanců sociální demokracie Miloše Jemelku a Michala Pohanku, aby ve středu zvedli

ruku proti koaliční vládě. Miloš Zeman však prohlásil, že o Paroubkově nápadu slyší poprvé. „Pan Paroubek se mnou nemluvil," uvedl.

Myšlenku návratu do strany nechal otevřenou s tím, že počká, až ji s ním Paroubek probere osobně. Další nápad, že by měl přesvědčovat Pohanku a Jemelku, se mu ovšem nezamlouvá.

Zklamání lidovci

Praha – V pražském paláci Caritas, kde sídlí volební štáb lidovců, moc důvodu k radosti neměli. Předseda KDU-ČSL Jiří Cunek uznal, že volební výsledky nejsou pro lidovce úspěchem. Novinářům řekl, že KDU-ČSL ale neopustí stabilní voliči. Poukázal na to, že vítězná ČSSD vsadila v kampani na celostátní politiku. Lidovci neobhájili post hejtmána v Jihomoravském kraji, do druhého kola senátních voleb postupují tři kandidáti, přičemž KDU-ČSL obhájí stejný počet mandátů.

Jiří Cunek

CHYBA
VE JNÉNĚ

Topolánku, ZALEZ!

ŠIP

Pondělí 14/247
20. října 2008 8 Kč PRAHA

**Paroubek
tě rozdrtil,
Bém ti jde
po krku!**

- ČSSD zvítězila ve všech 13 krajích
- KDU-ČSL a Zelení krutě propadli
- Ve středu může podnět vláda
- Zeman odmítl nabídku vrátit se
- Rekordní volební účast 40%

strany
4-9

VERZÁLKU

VOVATIV

TUÁNÍ

TITULEK VE FOTOGRAFII

Informace
kultury sociálních věd UK

SIP

Středa 11/237
8. října 2008 8 Kč **PRAHA**

Angličan snědl **svého přítele**
Upekl si ho
stejně jako
Hannibal
Lecter strany 22-23

**Zloděj století
Procházka**

**NOVÁ
TEORIE**

**Půl
miliardy
vypral ve
směnárně**

Strany 6-7

**Zora
Jandová
Promluvila
o nevěře**

Str.
1/4

Dostaneme elektronické občanky strany 4-5

TITULEM PŘES OTUDÍ RÁDIO

**LETENSKÝ
KULČTOČ**
Od roku 1998, kdy
Jozef Chovanec odešel
k reprezentaci, se
ve Spartě vystřídal
12 trenérů.
Jejich životnost
je 11 měsíců.

SIP
SPORT

» Čtvrtek 9. října 2008 «

Spartánskýá LAVIČKA? Elektrické křeslo!

Právě to není trenér,
ale elektrický
křeslo, proto předem od
vystoupil. Ve fotbalové
Spartě totiž kouče jako
křesla, nikdo nepřežije
průměrně déle než rok.

Posledním, kdo dokla-
dal naplnit smlouvu, byl
před sedmi lety Ivan Ha-
šek. Posledním popřá-
veným mužem z lavičky
je symbolicky Vítězslav
Lavička. (dos)

INZERCE

**Mladý zvěrolékař
koupí
pěkný byt v Praze.**
RK nevolat.
Tel.: 777 110 744

**Mladí manželé koupí
hezky byt
kdekoli v Praze.**
RK nevolat,
prosim jen seriózní nabídky.
Tel.: 773 986 090

Trenér Lavička
se na křesle
pro spartánského
kouče uškválil

Trenéři Sparty	
Zdeněk Škaseý	František Stráka
leden 1998–červen 1999	březen 2004–prosinec 2004
Ivan Hašek	Barclay Hradilík
červen 1999–červen 2001	prosinec 2004–říjen 2005
Jaroslav Hřebík	Stanislav Griga
červenec 2001–duben 2002	říjen 2005–srpen 2006
Vítězslav Lavička	Michal Bilek
duben 2002–květen 2002	září 2006–květen 2008
Jozef Jarcubinský	Jozef Chovanec
květen 2002–prosinec 2002	květen 2008
Jiri Kottha	Vítězslav Lavička
prosinec 2002–březen 2004	červen 2008–říjen 2008

ORIGINALITĚ SE V BULVÁŘU NEZE NEKLADOU